

Primăria Municipiului Oradea

Direcția Economică

Serv. Evidență Patrimoniu Delegări de Gestiune

Piața Unirii, nr. 1

410 100, Oradea

Tel. +40 0259-437 000

Fax. +40 0259-437 544

E-mail: primarie@oradea.ro

DIVERSE

(72)

Nr. 121464/24.04.2015

INFORMARE

privind înșușirea de către Consiliul Local a constatarilor Curtii de Conturi legate de Municipiul Oradea și entitățile subordonate acestuia cuprinse în

Raportul referitor la finanțele publice locale pe anul 2013 la nivelul județului Bihor

În conformitate cu prevederile art. 38, alin. (2) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curtii de Conturi, cu modificările și completările ulterioare, acestei instituții îi revine obligația întocmirii unor rapoarte anuale referitoare la finanțele publice locale și înaintarea acestora autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale

Astfel, prin Hotararea Plenului Curții de Conturi nr. 2/08.01.2015 s-a aprobat Raportul referitor la finanțele publice locale ale județului Bihor pentru anul 2013 (Anexa nr. 1).

Raportul conține sinteza constatărilor rezultate în urma acțiunilor de control și audit efectuate de Camera de Conturi Bihor, pentru exercițiul financiar 2013 și se aduce la cunoștința Consiliului local.

Conform art. 22 din Legea nr. 94/1992, Curtea de Conturi își desfășoară atribuțiile specifice asupra următoarelor domenii:

- formarea și utilizarea resurselor bugetelor unităților administrativ-teritoriale, mișcarea fondurilor între aceste bugete;
- constituirea și utilizarea celoralte fonduri publice componente ale bugetului general consolidat;
- formarea și gestionarea datoriei publice, situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe;
- utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrativ-teritoriale;
- constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice de către autoritățile administrative autonome și de către instituțiile publice înființate prin lege, precum și de organismele autonome de asigurări sociale ale statului;
- situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat unităților administrativ-teritoriale de către instituțiile publice, regiile autonome, companiile și societățile naționale, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică;
- constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă;

Din Raportul referitor la finanțele publice locale ale județului Bihor pe anul 2013 au fost extrase următoarele constatări referitoare la auditul financiar al contului de execuție bugetară și a bilanțului contabil încheiat pe anul 2013 la Primăria Municipiului Oradea:

Valoarea prejudiciilor constataate de către Curtea de Conturi în urma controlului efectuat la instituțiile publice ordonatori de credite din bugetul local este de 2.873.000 și reprezintă 0,38 % din bugetul consolidat al municipiului Oradea pe anul 2013.

Sinteza sumelor estimate aferente abaterilor constatate

	Venituri suplimentare	Prejudicii	Abateri financiar-contabile mii lei
1. UATM ORADEA - activitatea proprie	234	1.246	208.433
2. Spitalul Clinic Municipal "Dr. Gavril Curteanu"	-	1.059	95
3. Administratia Imobiliara Oradea	-	259	-
4. Administratia Sociala Comunitara Oradea	-	219	-
5. Politia Locala Oradea	-	66	-
6. Clubul Sportiv Municipal Oradea	-	17	-
7. Centrul de zi Oradea	-	7	-
8. Colegiul National Mihai Eminescu	-	-	10
9. Colegiul National Mihai Viteazul	-	-	2.689
10. Administrația Imobiliară Oradea	166	323	5.006
11. Soc. Eurobusiness Parc Oradea S.A.	394	12	545
12. Soc. Oradea Transport Local S.A.	272	780	1.798
Total sume	1.066	3.988	218.576

Constatările din Rapoartele de Audit financiar ale conturilor de execuție bugetară și ale bilanțurilor contabile încheiat pe anul 2013 și modul de rezolvare sunt următoarele:

- La nivelul Primăriei Municipiului Oradea:

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Suma	- mii lei - Mod/Stadiu de rezolvare
Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare	<p>1.Nerespectarea prevederilor legale privind modul de evidențiere a bunurilor din domeniul public al UATM Oradea date în administrare.</p> <p>2.Neefectuarea operațiunilor de evaluare a datorilor bugetare în valută, la cursul publicat de BNR, valabil la data întocmirii situațiilor financiare anuale, respectiv pentru ultima zi a exercițiului financiar al anului 2013.</p> <p>3.Neînregistrarea în evidență contabilă a operațiunilor economice în momentul efectuării lor.</p> <p>4.Menținerea nejustificată în evidență contabilă și în evidență analitică pe plătitor a obligațiilor de plată datorate de contribuabilitii care au fost radiati din evidențele ORC</p>	162.189,15 20.125,76 12.435,9 1.184,5	<p>1. abaterea este în curs de remediere. Situația s-a datorat neînregistrării de către instituțiile subordonate a bunurilor de domeniul public pe care le au în administrare în conturi contabile.</p> <p>2. abaterea a fost remediată prin înregistrarea în contul 1622 „<i>Împrumuturi interne și externe contractate de autoritățile administrației publice locale cu termen de rambursare în exercițiile viitoare</i>”, a sumei reprezentând diferența de curs valutar aferentă datoriilor în valută existente în sold la data de 31 dec 2013</p> <p>3. abaterea a fost remediată întrucât operațiunile de înregistrare în contabilitate au fost efectuate pe parcursul anului 2014 nefiind necesare alte măsuri de remediere.</p> <p>4. abaterea a fost remediată prin întocmirea proceselor verbale de scoatere din evidență a debitelor aferente unui nr. de 92 de societăți</p>

	precum și a creanțelor reprezentând amenzi datorate de persoane fizice decedate		radiate de la ORC și unui nr. de 32 persoane decedate și înregistrarea acestora în contabilitate. În urma extinderii operațiunilor au mai fost scăzute din evidență debitele aferente unui nr. de 83 societăți radiate de la ORC.
	5.Neînregistrarea în contabilitate a redevenței datorată și neachitată de către societatea Electrocentrale Oradea SA	8.190,7	5.abaterea a fost remediată prin înregistrarea redevenței datorate de către operator în evidența contabilă a Municipiului Oradea
	1.Nestabilirea, neurmărirea și neîncasarea, în toate cazurile, a taxei pe clădirile proprietatea municipiului Oradea, date în folosință, concesionate/închiriate persoanelor juridice	179,8	1. abaterea a fost remediată atât în timpul controlului cât și după fiind întocmite procese verbale de întărire de plată. De asemenea au fost luate în evidență debitele suplimentare.
	2.Nestabilirea și neevidențierea impozitului pe teren, datorat de contribuabili care, urmare a demolării unor imobile au eliberat suprafețe de teren pt. care exista obligația de declarare și plată a impozitului pe teren.	0,14	2. abaterea a fost remediată în timpul controlului (1 caz). În urma extinderii verificărilor un nr. de 5 contribuabili au fost somați în vederea declarării terenurilor eliberate după demolarea construcțiilor.
Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în quantumul și la termenele prevazute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora.	3.Nedeclararea de către contribuabili, nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea de către entitatea verificată a unor venituri bugetare reprezentând taxa pe teren datorată pt. terenurile din domeniul public și privat al unității administrative-teritoriale, concesionate, închiriate, date în administrare ori în folosință persoanelor fizice	4,17	3. abaterea a fost remediată în timpul controlului, veniturile suplimentare fiind înregistrate în evidența contabilă cu Nota Contabilă nr. 1/19.06.2014 și în evidența fiscală în baza proceselor verbale. În urma extinderii verificărilor un nr. de 5 contribuabili au fost somați în vederea impunerii terenului, din care 3 au și achitat integral suma datorată.
	4. Neefectuarea operațiunilor de regularizare a taxelor pentru eliberarea autorizațiilor de construire în cazul autorizațiilor al căror termen de executare a lucrărilor a expirat	5,5	4. abaterea a fost remediată în timpul controlului, debitele stabilite suplimentar precum și dobânzile calculate au fost recuperate în totalitate în baza chitanțelor și au fost înregistrate în contabilitate în baza notei contabile nr.1/24.06.2014. În urma extinderii verificărilor un nr.de 8 autorizații de construire (4 pt. persoane fizice și 4 pt. persoane juridice) au fost regularizate în timpul controlului iar pt.un nr.de alte 8 autorizații au fost inițiate acțiuni de control fiind stabilite obligațiile suplimentare de plată.
	5.Nedeclararea și nevirarea taxei hoteliere, datorată de unele unități de cazare din municipiul Oradea.	44,5	5. abaterea a fost remediată în timpul controlului (3 cazuri). S-au încasat 44.400 lei, diferența debitelor de încasat , respectiv suma de 480 lei, fiind înregistrate în evidența contabilă cu nota contabilă

			3/19.06.2014. În urma extinderii verificărilor s-a solicitat Oficiului Registrului Comerțului o listă cu unitățile econ.cu obiect de activitate <i>hoteluri și alte facilități de cazare</i> pentru derularea unei acțiuni tematice.
Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare ale entității verificate	<p>1. Neefectuarea și neînregistrarea operațiunii de evaluarea tuturor bunurilor aparținând domeniului public al municipiului și domeniului public /privat al statului aflate în administrarea U.A.T.M. Oradea</p> <p>2. Nerespectarea prevederilor legale privind proprietatea publică și înregistrarea bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unității administrative-teritoriale</p>	3.865,5	<p>1. abaterea a fost remediată în timpul controlului fiind evaluate terenurile date în administrare/folosite de către soc. OTL Oradea SA, valoarea fiind înregistrată în contabilitate conform notei contabile nr. 1/05.2014. Se va realiza inventarierea tuturor bunurilor proprietate publică a UATM Oradea, inclusive a celor care nu au fost evaluate.</p> <p>2. pentru înlăturarea abaterii a fost demarată procedura inventarierii anuale a domeniului public și privat al municipiului Oradea prin dipozitia primarului nr. 2872/17.10.2014. S-a solicitat Administrației Imobiliare Oradea completarea listelor de inventar, s-a demarat acțiunea de defalcare a bunurilor de natură terenurilor și construcțiilor apărținând domeniului public al Municipiului Oradea care au fost înregistrate eronat, atât terenul cât și construcția de pe teren, pe aceeași pozitie (31 poziții identificate). Aceasta acțiune este de durată. S-a luat legătura cu persoanele responsabile cu publicarea modificărilor la HG-urile de atestarea a domeniului public al UAT-urilor. În prezent există în evidențele de gestiune peste 35.000 de poziții de bunuri aflate în proprietatea Municipiului Oradea. Până în prezent au fost actualizate 4 secțiuni din HG. Nr. 970/2002, Anexa 2, respectiv Secțiunile - poduri și podețe, pasarele pietonale, zone de protecție, locuri de joacă pentru copii).</p>

Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederilor legii bugetare și a destinației stabilite	1. Acordarea unor drepturi salariale necuvenite ca urmare a aplicării eronate a prevederilor legale privind salarizarea personalului din sectorul bugetar	436,6	1. initial acest punct a fost contestat dar prin OUG 65/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative au fost stabilite măsură privind drepturile salariale care fac obiectul acestui punct.
	2. Efectuarea cheltuielilor cu încălcarea legislației în vigoare. Nerespectarea prevederilor legale referitoare la stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice	93,8	2. s-a contestat în instanță. Hotărârea 606/2015 Tribunal Bihor.
	3. Plata nelegală, fără documente justificative, a unor sume reprezentând cheltuieli de transport aferente deplasărilor în interes de serviciu în MO	195,2	3. s-a contestat în instanță. Hotărârea 606/2015 Tribunal Bihor.
	4. Acceptarea și decontarea unor cheltuieli privind serviciile pentru salubritate mai mari decât cele real datorate	77,6	4. abaterea a fost analizată de Direcția Tehnică sens în care a fost adoptată HCL 775/2014 privind aprobarea modificării și suplimentării unor suprafețe pentru străzi și trotuare cuprinse în contractual de delegare a gestiunii serviciului public de salubrizare, fiind încheiat Actul Adițional nr.15 la Contractul de delegare a gestiunii serviciului de salubrizare încheiat cu societatea RER Ecologic Service Oradea SA.
	5. Au fost efectuate plăti mai mari decât cele legal datorate de către soc. Constructorul Sălard, la obiectivul de investiții "Renovarea/reabilitarea și dotarea etajului 2 corp C Cetatea Oradea în vederea înființării și funcționării Centrului non-profit de susținere a afacerilor în județul Bihor", reprezentând valoarea unor lucrări neexecutate.	50,3	5. abaterea a fost remediată în timpul controlului. Prejudiciul a fost recuperat în totalitate în baza facturii storno nr. 850/16.06.2014 și a ordinelor de plată nr. 760 și 761/20.06.2014. În urma extinderii controlului asupra situațiilor de lucrări acceptate la plată nu s-au mai constatat alte lucrări decontate eronat.
	6. Decontarea situațiilor de lucrări de la obiectivul de investiții "Modernizarea strada Zărandului" și la cel de "Modernizare str. Gh. Pop de Băsești", conținând, în mod nelegal, lucrări decontate în mod eronat de două ori.	43,5	6. abaterea a fost remediată în timpul controlului. Prejudiciul a fost recuperat și înregistrat în evidență contabilă. În urma extinderii verificării tuturor situațiilor de lucrări acceptate la plată nu s-au constatat existența altor lucrări decontate în mod eronat.
	7. Efectuarea unor plăti nelegale către soc. Dan & Dan Construct SRL Tărian reprezentând lucrări neexecutate incluse în situațiile de lucrări decontate, la obiectivul de investiții „Racord la utilități a Građinii	11,4	7. în vederea remedierii abaterii și ca urmare a extinderii verificării tuturor situațiilor de lucrări acceptate la plată, s-au luat următoarele măsuri: au fost executate lucrările în cauză

	Zooilogice Oradea”.		conform referat nr.127505 /27.06.2014, proces verbal de recepție nr.128045/30.06.2014, fiind calculate totodată dobânzi în sumă de 2230,13 lei.
	8.Au fost efectuate plăți mai mari decât cele legal datorate către soc. Gamid Prodexim SRL Oradea, la obiectivul de investiții “Modernizare strada Zambilelor”, prin decontarea prin situații de lucrări a unor cantități de lucrări la prețuri mai mari decât cele justificate (bordure, transport rutier).	3,6	8.abaterea a fost remediată în timpul controlului. Prejudiciul a fost recuperat în baza facturii storno nr. 589/19.06.2014 iar suma recuperată a fost virată pe destinația legală cu foaia de vărsământ 1078/19.06.2014. În urma extinderii verificării tuturor situațiilor de lucrări acceptate la plată nu s-a constatat existența altor lucrări decontate în mod eronat.
	9.Acceptarea spre decontare a situațiilor de lucrări de către soc. Constructorul Sălard SRL la obiectivele de investiții “Înființarea Centrului Social cu destinație multifuncțională”Candeo” și “Înființarea Centrului Social cu destinație multifuncțională “Dignitas”, în mod nelegal, a unor articole de deviz neexecutate.	72,6	9.abaterea a fost remediată în timpul controlului. Prejudiciul a fost recuperat de la executantul lucrării în baza facturii storno nr.848/16.06.2014 și nr.849/16.06.2014 și a ordinului de plată nr.750, 752, 753/ 16.06.2014 și nr. 751/20.06.2014. În urma extinderii verificării tuturor situațiilor de lucrări acceptate la plată nu s-a constatat existența altor lucrări decontate în mod eronat.
	10.Decontarea situațiilor de lucrări de la obiective de investiții de modernizări străzi conținând, în mod nelegal, cantități de lucrări mai mari decât cele real executate.	32,3	10. abaterea a fost remediată în timpul controlului, prejudiciul fiind recuperat în totalitate de la soc. Selina SRL în baza fact.storno 5834/20.06.2014 și de la soc. Drumuri Orășeneneni SA în baza facturii storno 3375/30.05.2014. Sumele recuperate au fost virate pe destinația legală și înregistrate în evidență contabilă.
Acordarea și utilizarea conform destinațiilor stabilite a alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și transferurilor și a altor forme de sprijin financiar din partea statului sau a unităților administrative-teritoriale	1. Nestabilirea condițiilor concrete privind finanțarea din alocații de la bugetul local a serviciilor publice de transport prestate de soc. Oradea Transport Local SA în baza contractului încheiat cu Municipiul Oradea (până la 30.12.2013) și ulterior cu A.D.I. Transregio, cu consecințe asupra regimului fiscal aplicabil operatorului economic soc. OTL SA privind constituirea bazei de impozitare a TVA pentru subvențiile primite de la UATM Oradea.	-	1. prin HCL nr.838/2014 s-a aprobat actualizarea contractului de delegare gestiune, a Regulamentului și a Caietului de sarcini pentru efectuarea serviciului de transport public local de persoane prin curse regulate pe raza Municipiului Oradea și prin curse regulate special la nivelul A.D.I.Transregio. A fost stabilită subvenția direct legată de preț pentru costurile aferente facilităților de transport acordate în afara cadrului legal aplicabil în perioada ulterioară modificărilor stabilite prin HCL 123/2010 în quantum de 1.419.312 lei, iar societatea OTL SA a emis facturile nr.4085113 și 4085112/28 noiembrie 2014.

	2. Majorarea nejustificată a valorii subvențiilor acordate către soc. Administrația Domeniului Public SA ca urmare a acceptării unor deconturi justificative întocmite eronat și cu nerespectarea prevederilor legale privind regimul fiscal al taxei pe valoare adăugată aplicabil subvențiilor.	441,8	2. abaterea a fost remediată prin stornarea subvenției cu TVA pentru perioada ianuarie 2013- aprilie 2014 și a fost refacturată subvenția fără TVA, diferența de TVA rezultată fiind evidențiată în cadrul decontului lunii august 2014. Recuperarea contravalorii TVA s-a realizat integral în anul 2014 prin compensare cu subvenția datorată în baza deconturilor înaintate de soc Administrația Domeniului Public SA.
Vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a unităților administrative-teritoriale, concesionarea de servicii cu caracter public și asocierile în participație	<p>1.Nerespectarea prevederilor legale privind operațiunile de concesionare și/sau închiriere de bunuri proprietate publică-neasigurarea în toate cazurile a cadrului legal pentru organizarea serviciilor comunitare de utilități publice.</p> <p>2.Neîntocmirea și nepublicarea pe pagina de internet a UATM Oradea a raportului anual referitor la activitatea regiilor autonome și societăților comerciale aflate sub tutela sa.</p>	-	<p>1. Abaterea a fost remediată prin actualizarea contractului de delegare a gestiunii, a Regulamentului și Caietului de sarcini pentru efectuarea serviciului de transport public local de persoane prin HCL 838/2014, aprobarea Caietului de sarcini și a Regulamentul serviciilor publice de administrare a domeniului public și privat de interes local prin HCL 820/2014, aprobarea Caietului de sarcini al serviciului de alimentare cu apă și canalizare , precum și prin întocmirea și aprobarea <i>procedurii operaționale de monitorizare și control a modului de respectare a obligațiilor și responsabilităților asumate de operatori prin contractile de delegare a gestiunii.</i></p> <p>2. abaterea a fost remediată prin întocmirea și publicarea pe pagina de intenet a instituției a Raportului privind activitatea societăților comerciale la care Municipiul Oradea deține o participație majoritară sau integrală pentru anul 2013, în data de 08.08.2014.</p>

- La nivelul Spitalului Clinic Municipal „Dr. Gavril Curteanu”- Nota de constatare nr.1444/19.06.2014

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Sumă	Mod/Stadiu de rezolvare
Calitatea gestiunii economice-financiare-Angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în	1.Abatere referitoare la inițierea, lansarea și derularea procedurii de achiziție publică a obiectivelor de investiții “Centru de chimioterapie și radioterapie P+2E” și “Extindere (proiectare și execuție) Centru de oncologie chimioterapie și radioterapie” în Oradea.	-	1. S-a contestat în instanță

concordanță cu prevederile legii bugetare și a destinației stabilite			
Administrarea contractului de achiziție	<p>1. Obiectivul de investiții “Centru de chimioterapie și radioterapie P+2E” Neprezentarea tuturor documentelor justificative pentru efectuarea plășilor, respective nerespectarea clauzelor contractual stabilite prin contractual de achiziție public referitoare la cantitatea și calitatea lucrărilor executate în cadrul obiectivului de investiții “Centru de chimioterapie și radioterapie P+2E”-cu consecințe în efectuarea de plăști nelegale/neeconomicoase</p> <p>2. Obiectivul de investiții “Extindere prin supraetajare corp C spitalizare, de la P+2E la P+4E Centrul de chimioterapie și radioterapie – Spitalul Clinic Municipal Dr. Gavril Curteanu”. Efectuarea de plăști pentru cantități de lucrări mai mari decât cele prevăzute în proiectul tehnic, reprezentând în general consumuri de utilaje care exceed celor înscrise în lista cantităilor de lucrări elaborată de proiectant pentru obiectivul de investiții “Extindere prin supraetajare corp C spitalizare, de la P+2E la P+4E Centrul de chimioterapie și radioterapie – Spitalul Clinic Municipal Dr. Gavril Curteanu”.</p> <p>3. Neefectuarea recepției unor bunuri primite prin sponsorizare care au fost incorporate în obiectivul de investiții finalizat și neînregistrarea acestora în contabilitate potrivit reglementărilor în vigoare.</p> <p>4. Nerespectarea de către entitatea auditată a principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public și privat al statului și al unitășilor administrative-teritoriale.</p>	846,2 212,6 94,5 -	1. S-a contestat în instanță. 2. S-a contestat în instanță. 3. S-a contestat în instanță. 4. S-a contestat în instanță.

- La nivelul Administrației Imobiliară Oradea - Nota de constatare nr.12350/19.06.2014, la Administrația Socială Comunitară Oradea – Nota de constatare nr.217122/19.06.2014, la Poliția Locală Oradea – Nota de constatare nr. 3952/19.06.2014, la Clubul Sportiv Municipal – Nota de constatare nr. 124/19.06.2014 și la Centrul de zi Oradea – Nota de constatare nr. 100300/19.06.2014.

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Suma	Mod/Stadiu de rezolvare
Cheftuieli de personal	1. Acordarea unor drepturi salariale necuvenite ca urmare a aplicării eronate a prevederilor legale privind salarizarea personalului din sectorul bugetar.	306,5	1.abaterea constată a fost contestată la secția de contencios administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Bihor, nr. dosar 4749/111/2014.
Cheftuieli cu bunuri și servicii	1. Plata nelegală, fără documente justificative, a unor sume reprezentând cheftuieli de transport aferente deplasărilor în interes de serviciu în municipiu Oradea	260,6	1.abaterea constată a fost contestată la secția de contencios administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Bihor, nr. dosar 4749/111/2014.
Cheftuieli cu asistența socială	1. Acordarea ajutorului lunar pentru încălzirea locuinței pe perioada sezonului rece unor persoane care nu erau îndreptăți sau care au pierdut dreptul de a încasa această formă de ajutor de la data la care nu mai îndeplineau condițiile legale privind acordarea acestuia și a venitului minim garantat.	1,1	1.constatarea auditorului a fost verificată de către Administrația Social Comunitară Oradea și s-a constatat că nu s-a produs niciun prejudiciu și nu sunt sume de recuperate.

- La nivelul Colegiului Național Mihai Eminescu – Nota de constatare nr. 1077/18.06.2014.

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Suma	Mod/Stadiu de rezolvare
	1. Reflectarea eronată în evidență contabilă a valorii mijloacelor fixe ca urmare a cuprinderii în această categorie a mijloacelor fixe de natură obiectelor de inventar.	10,2	1.erarea s-a remediat în timpul controlului prin înregistrarea corectă în evidență contabilă a mijloacelor fixe de natură obiectelor de inventar, prin nota contabilă nr. 132/16.06.2014

- La nivelul Colegiului Național Mihai Viteazu – Nota de constatare nr. 624/17.06.2014.

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Suma	Mod/Stadiu de rezolvare
	1. Înregistrarea eronată în evidență contabilă a provizioanelor pentru plata unor sume prevăzute prin hotărâri judecătoarești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar, devenite executorii. 2. Reflectarea eronată în evidență contabilă a mijloacelor fixe urmare a cuprinderii în această categorie atât a mijloacelor fixe cât și a mijloacelor fixe de natură obiectelor de inventar.	2.673,5 15,6	1.abaterea a fost remediată în timpul controlului prin înregistrarea corecției în evidență contabilă - nota contabilă nr.11/2.05.2014. 2.erarea constată a fost remediată în timpul auditului prin înregistrarea corectă în evidență contabilă a mijloacelor fixe de natură obiectelor de inventar, prin notele contabile nr.14,15/28.05.2014.

- La nivelul Administrației Imobiliară Oradea – Decizia nr.25/2014

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Suma	-mii lei- Mod/Stadiu de rezolvare
Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare	I. Neînchiderea contului 481 "Decontări între instituția superioară și instituțiile subordonate".	5.006	I. Abaterea a fost remediată în timpul controlului. Contul a fost închis la data de 31.03.2014 cu NC nr.1.
Realizarea integrală și la termen a veniturilor bugetare	I. Nestabilirea, neurmărirea, neînregistrarea în evidență contabilă și neîncasarea în quantum real și la termen a redevențelor cuvenite pentru elementele de patrimoniu concesionate.	166	I. Debitele suplimentare în valoare de 166 lei au fost înregistrate în contabilitate în timpul controlului cu NC 6/30.04.2015 și s-au luat măsurile legale pentru recuperarea acestora. În vederea recuperării sumelor a fost deschisă acțiunea în instanță, dosar nr. 23840/271/2014 având termen în data de 27.04.2015.
Modul de respectare a prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită	I. Plăti efectuate nelegal pentru cheltuieli material (reparații curente) și de capital (reparații capitale și investiții) prin acceptarea la plată a unor lucrări neexecutate sau a unor lucrări neexecutate sau a unor lucrări supradimensionate. II. Decontarea unor elemente de cheltuieli nejustificate, articole de lucrări decontate mai mari decat realul existent la lucrările de investiții – Reabilitare Cetatea Oradea.	136	1. Prejudiciul în valoare de 16 lei a fost recuperat în timpul controlului și virat pe destinații (Amenajare gradiniță Waldorf și Reparații Curente Bazin Olimpic). Prejudiciul de 37 "Sistem de camere Wireless" a fost încasat (prin compensare) și virat pe destinații în cursul anului 2014. Prejudiciul de 83 "Cablare fibră optică conectare sistem de supraveghere video dom. Public" - s-au reverificat situațiile de lucrări, s-a stabilit paguba efectivă de 19 lei care a fost compensată și virată pe destinații. Dobânzile și penalitățile au fost încasate și virate pe destinații în cursul anului 2014. 2. Abaterea a fost remediată în timpul controlului. Prejudiciul a fost încasat și virat pe destinații.

La nivelul Societății Oradea Transport Local SA – Decizia nr.27/20.05.2014

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Suma	- mii lei - Mod/Stadiu de rezolvare
	I.Neevidențierea în contul activelor fixe a valorii totale a obiectivelor de investiții finalizate, recepționate, date în folosință.	51	Abaterea a fost remediată în timpul controlului..

	2.Neînregistrarea în evidență contabilă a cuantumului garanțiilor stabilite în contractele de închiriere spații publicitare încheiate.	204	Abaterea a fost remediată în timpul controlului.
	3.Nestabilirea, neevidențierea, neurmărirea și neîncasarea unor venituri proprii, respectiv nestabilirea, neevidențierea, neurmărirea și neîncasarea în totalitate a veniturilor proprii din prestări de servicii de transport contractate cu Administrația Imobiliară Oradea și cu UATM Oradea.	91	Abaterea a fost remediată în timpul controlului.
	4.Nestabilirea și neîncasarea în cuantumul corect, în toate cazurile, a veniturilor din contractele de închirieri spații publicitare.	3	Abaterea a fost remediată în timpul controlului.
	5.Nerespectarea clauzelor contractuale în ceea ce privește urmărirea creanțelor, necalcularea, neînregistrarea și neîncasarea penalităților de întârziere în cuantumul corect și în toate cazurile în care au fost înregistrate întârzieri la plata obligațiilor stipulate în contractele de servicii aflate în derulare.	14	Abaterea a fost remediată în timpul controlului.
	6.Neorganizarea auditului intern în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare.	-	S-a solicitat prelungirea termenului de îndeplinire a măsurii pentru întocmirea planului anual de audit intern, respectiv multianual până la data de 31.05.2015.
	7.Neorganizarea controlului intern/managerial în conformitate cu dispozițiile O.M.F.P nr.946/2005.	-	Termenul de elaborare și implementare a procedurilor de control intern trimestrul I 2015.
	8.Alte abateri privind modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului – Gestionarea și evidențierea bunurilor din patrimonial public al UATM Oradea aflate în administrarea operatorului economic Societatea OTL S.A.	1.544	Aflându-se bunurile în domeniul public, s-a solicitat Primăriei stabilirea valorii terenurilor prin adresa 5387/09.05.2014. În baza valorilor transmise de Primărie s-au luat măsurile de înregistrare în evidență extracontabilă.

	9. Efectuarea de cheltuieli nelegale/interzise prin actele normative în vigoare, respectiv efectuarea de plăți nelegale pentru achiziția de autoturisme, achiziții interzise de Guvernul României prin politicile bugetare adoptate (OUG 34/2009, OUG 55/2010, OUG 44/2011.	761	S-a contestat această măsură, fiind respinsă de Curtea de Conturi. S-a solicitat prelungirea termenului până la soluționarea cauzei de către Instanța de judecată, Tribunalul Bihor.
	10.Efectuarea de plăți pentru produse/lucrări/servicii neexecutate/nerecepționate/ în cantitatea facturată și platită – Autogara Nufărul	14	S-a solicitat prelungirea termenului pentru încasarea contravalorii facturii și calculul majorărilor de întârziere aferente.
	11.Efectuarea de cheltuieli de capital fără contraprestație (lucrări recepționate în cantitatea facturată și platită, inclusiv supradimensionarea cantităților de lucrări în situațiile de lucrări admise la decontare- obiectivul de investiții “Centru de cercetare Mecatronica”.	5,51	S-au verificat situațiile de lucrări, nefiind decontate alte lucrări suplimentare la acest obiectiv de investiții.
	12.Plata nelegală către directorii Societății OTL SA a altor drepturi de natură salarială în afara remunerației prevăzute de actele normative în vigoare.	-	Această măsură a fost contestată și a fost admisă prin încheierea nr.125/31.07.2014 primită de la Curtea de Conturi a României.
	13. Nu s-a asigurat cadrul legal pentru organizarea serviciilor comunitare de utilități publice, respectiv nu au fost respectate prevederile legale privind atribuirea gestiunii serviciului de transport public local.	-	Abaterea a fost remediată și comunicată Camerei de Conturi Bihor prin adresa nr.14035 din 12.12.2014.
	14.Nestabilirea condițiilor concrete privind finanțarea din alocații de la bugetul local al serviciului de transport public local de persoane prestat de SC Oradea Transport Local SA.	-	Abaterea a fost remediată și comunicată Camerei de Conturi Bihor prin adresa nr.14035 din 12.12.2014.
	15.Nerespectarea regimului fiscal privind constituirea bazei de impozitare a taxei pe valoare adăugată (TVA), a subvențiilor/alocațiilor bugetare direct legate de prețul acestor operațiuni.	-	Abaterea a fost remediată și comunicată Camerei de Conturi Bihor prin adresa nr.14035 din 12.12.2014.

	16. Nerespectarea prevederilor legale privind stabilirea, evidențierea și plată obligațiilor către bugetele publice pentru avantajele în natură acordate salariaților și membrilor de familie în baza contractului colectiv de muncă.	94	S-au refăcut calculurile în baza validărilor efectuate de membrii de familie. Pentru avantajele în natură acordate salariaților s-a solicitat prelungirea termenului până la data de 31.05.2015.
	17. Nestabilirea, nedeclararea și neplata taxei pe clădiri aferente imobilelor din domeniul public al U.A.T.M. Oradea aflate în folosința societății.	69	Abaterea a fost remediată în timpul controlului.
	18. Operatorul de transport SC Oradea Transport Local SA nu a întocmit și implicit nu a prezentat Consiliului Local al Municipiului Oradea raportul de activitate privind modul în care au fost îndepliniți indicatorii de performanță privind efectuarea transportului public de persoane.	-	S-a rezolvat prin prezentarea de către Directorul General în cadrul Adunării Generale a Acționarilor a situației pe anul 2013.

La nivelul Societății EuroBusiness Parc Oradea SA – Decizia nr.80/29.12.2014

- mii lei -

Obiectivele urmărite	Explicații privind abaterea	Sumă	Mod/Stadiu de rezolvare
1. Impozit pe clădiri aferent sediului Societății EuroBusiness Parc Oradea SA.	Nu s-a comunicat valoarea contabilă de către proprietarul clădirii.	26	S-a declarat și s-a achitat.
2.Nedeclararea, nestabilirea, neevidențierea și neplata impozitului pe terenul proprietatea societății.	Nu s-a beneficiat de facilități din cauza imposibilității obținerii titlului de parc industrial.	195	S-a declarat și s-a achitat.
3.Recalcularea impozitului pe profit urmare a constatărilor cuprinse în raportul de control.	S-a recalculat ca urmare a constituirii rezervelor în quantumul facilităților fiscale de care a beneficiat Societatea Eurobusiness Parc Oradea SA.	26	S-a înregistrat și s-a achitat.
4.Neurmărirea contrapreșteției stabilite prin contractual de concesiune încheiat cu Societatea Emerson Oradea SRL.	Imobilul a fost transmis societății de către Municipiu cu titlu gratuit.	75	S-a încasat.
5.Neurmărirea încasării quantumului real al redevanței cuvenite societății, urmare a vânzării	A fost achitată de către Societatea Shinheung Electronics SRL prin Administrația Imobiliară Oradea.	71	S-a regularizat între Societatea Eurobusiness Parc Oradea SA și Municipiu.

terenului către investitorul Societatea Shinheung Electronics SRL.			
6.Nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea în quantumul legal, în toate cazurile, a veniturilor din contractele de concesiune.	Diferență redevență aferentă unui contract de concesiune - în urma obținerii CF-ului aferent parcelei, a crescut suprafața cu câțiva mp.	1	S-a achitat.
7.Plata nelegală către personalul societății a unor drepturi de natură salarială reprezentând participarea salariaților la profit.	Suma s-a modificat ca urmare a recalculării profitului.	12	S-a recuperat de la angajați.
8.Nerespectarea prevederilor legale referitoare la prelevarea din profiturile nete obținute a rezervelor reprezentând facilități fiscale, ca sursă proprie de finanțare.	Cuantumul facilităților fiscale de care a beneficiat Societatea Eurobusiness Parc Oradea SA (echivalentul impozitului pe teren).	387	S-a înregistrat contabil.
9.Înregistrarea eronată în contabilitate a contravalorii serviciilor de elaborare a unor documentații tehnice, în cheltuielile curente ale exercițiului finanțiar în locul contului de imobilizări corporale în curs de execuție.	Au fost înregistrate contabil ca și cheltuieli curente (cheltuieli cu servicii la terți).	157	Au fost înregistrate ca investiții.
10.Neevidențierea în contabilitate a penalităților datorate pentru întârzieri la plata obligațiilor ce decurg din derularea contractelor de concesiune încheiate, în cazul a două persoane juridice pentru care s-a deschis procedura de insolvență.		1	S-au înregistrat contabil veniturile.

PRIMAR
Ilie Bolojan

14/14

DIRECTOR EXECUTIV
Nadia Haș

ROMÂNIA
CURTEA DE CONTURI
CAMERA DE CONTURI BIHOR

Republicii nr.12, cod 410025, Oradea,

Telefon: 0259417463; Fax: 0259418938

e-mail:ccbihor@rcc.ro

RAPORT
PRIVIND FINANȚELE PUBLICE LOCALE PE ANUL 2013
la nivelul județului Bihor

I. Prezentare generală

1. Sferea și competențele de activitate

Curtea de Conturi a României este *Instituția Supremă de Audit a României* înființată în baza Constituției, cu scopul de a efectua auditul gestiunii finanțelor publice ale României. Organizarea și funcționarea Curții de Conturi au fost aprobată prin Legea nr.94/1992, republicată, fiind una dintre instituțiile fundamentale ale statului de drept care se bucură de independență financiară, funcțională, organizatorică și operațională.

Conform legii, încă de la înființare, Curtea de Conturi înaintează Parlamentului Raportul public anual și prin camerele de conturi județene, unităților administrativ-teritoriale, rapoartele anuale referitoare la finanțele publice locale.

În conformitate cu prevederile Constituției României, ale Declarației de la Lima privind liniile directoare de control ale finanțelor publice și ale Legii nr.94/1992, republicată, Curtea de Conturi exercită funcția de control asupra *modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și al sectorului public, precum și modul de gestionare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale*.

Prin rezultatele sale prezentate în Raportul public anual și rapoartele anuale referitoare la finanțele publice locale contribuie la îmbunătățirea managementului financiar și a modului de implementare a bugetului României.

Curtea de Conturi își desfășoară activitatea specifică în mod autonom, efectuând audit financiar, audit al performanței, control tematic, audit public extern al fondurilor comunitare și alte activități premergătoare și de urmărire a acestora.

Activitatea de control/audit are ca obiective: formarea și utilizarea corectă și eficace a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, evaluarea modului de implementare a bugetului aprobat, consolidarea bunei gestiuni financiare, executarea corespunzătoare a activităților administrative, precum și informarea autorităților publice și a publicului larg, prin întocmirea și furnizarea de rapoarte obiective.

Asemenea instituțiilor similare din noile state membre ale Uniunii Europene, Curții de Conturi îi revine un rol cheie privind creșterea responsabilității în utilizarea și administrarea fondurilor publice, la combaterea risipelui și a fraudei și la instaurarea unui climat ferm de respectare riguroasă a disciplinei financiare, potrivit principiilor bunei gestiuni financiare.

Din această perspectivă, a principiilor și regulilor ce guvernează finanțele publice în general și cele locale în special, Curtea de Conturi – inclusiv prin camerele de conturi județene – urmărește ca, prin misiunile de control și audit public extern să promoveze responsabilitatea, corectitudinea și cele mai bune practici în operațiunile efectuate în legătură cu fondurile publice,

astfel încât să se asigure obținerea și furnizarea de informații reale și obiective privind legalitatea, regularitatea, economicitatea, eficiența și transparenta utilizării fondurilor publice.

Aceste resurse sunt gestionate prin intermediul bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale, respectiv:

- bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor;
- bugetele instituțiilor și activităților publice finanțate integral sau parțial din venituri proprii;

- bugetele împrumuturilor externe și interne contractate de autoritățile administrației publice locale;
- bugetul fondurilor externe nerambursabile.

În acest context, camerele de conturi, prin exercitarea funcției de control/audit au întinut identificarea principalelor deficiențe în gestionarea fondurilor publice la nivelul unităților administrativ-teritoriale și stabilirea măsurilor de eliminare a acestora, creșterea responsabilității manageriale în utilizarea și administrarea fondurilor publice, respectarea disciplinei financiar-fiscale, dezvoltarea unor sisteme de control și audit intern de înaltă calitate și eficiență, în esență gestionarea solidă și performantă a banilor publici.

Totodată la nivel local s-au efectuat și acțiuni de control care au vizat regiile autonome și societățile comerciale de interes local, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică.

Prin rapoartele întocmite, Curtea de Conturi a României are în vedere îmbunătățirea continuă a mecanismelor de control și audit public extern, sprijinind Parlamentul în realizarea atribuțiilor sale constituționale. În același timp se urmărește creșterea gradului de implementare a legislației în domeniul cheltuirii banului public și promovarea unui nivel ridicat de profesionalism, astfel încât auditul public extern din România să se înscrive pe linia bunei practici europene și internaționale.

Prezentul raport a fost elaborat în temeiul art.38 din Legea nr. 94/1992, privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, și prezintă sintetic principalele constatări, concluzii și recomandări consemnate în actele de verificare încheiate ca urmare a activității de audit/control desfășurată de auditorii publici externi, în limitele competențelor, la ordonatorii principali, secundari și terțiai de credite ai unităților administrativ-teritoriale din cadrul județului Bihor, precum și la regiile autonome/societățile comerciale din subordinea acestora.

Acest raport reprezintă instrumentul prin care rezultatele activității Camerei de Conturi a județului Bihor devin accesibile și altor părți interesate, inclusiv publicului larg, transpunând astfel în practică principiul transparentei din standardele de audit ale Organizației Internaționale a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI).

2. Domeniul sunării auditării

A. Structura și execuția bugetului pe ansamblul județului Bihor pe anul 2013

Etapă determinantă a activității bugetare la nivel local, execuția bugetelor locale presupune derularea fluxurilor bugetare privind realizarea veniturilor și efectuarea cheltuielilor prevăzute în buget, în limita sumelor aprobată ce se pun la dispoziția beneficiarilor de credite bugetare. O analiză a veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale, pe total și pe surse de venituri și categorii de cheltuieli, oferă informații importante referitoare la nivelul de dezvoltare locală, precum și la gradul de autonomie al unei comunități.

Integrarea eficientă și operativă a finanțelor publice în viața economică a unităților administrativ-teritoriale, în sensul satisfacerii unor nevoi socio-economice, repartizarea veniturilor publice pe baza unor principii și reguli echitabile; realizarea unor obiective economico-financiare, pot fi îndeplinite numai prin intermediul unor importante funcții ale finanțelor publice, și anume: *funcția de repartiție și funcția de control*.

Din această perspectivă, a principiilor și regulilor ce guvernează finanțele publice în general și cele locale în special, activitatea Camerei de Conturi Bihor a urmărit, în principal, verificarea modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale

bugetelor locale, precum și modul de gestionare a patrimoniului public al unităților administrativ-teritoriale din cadrul județului.

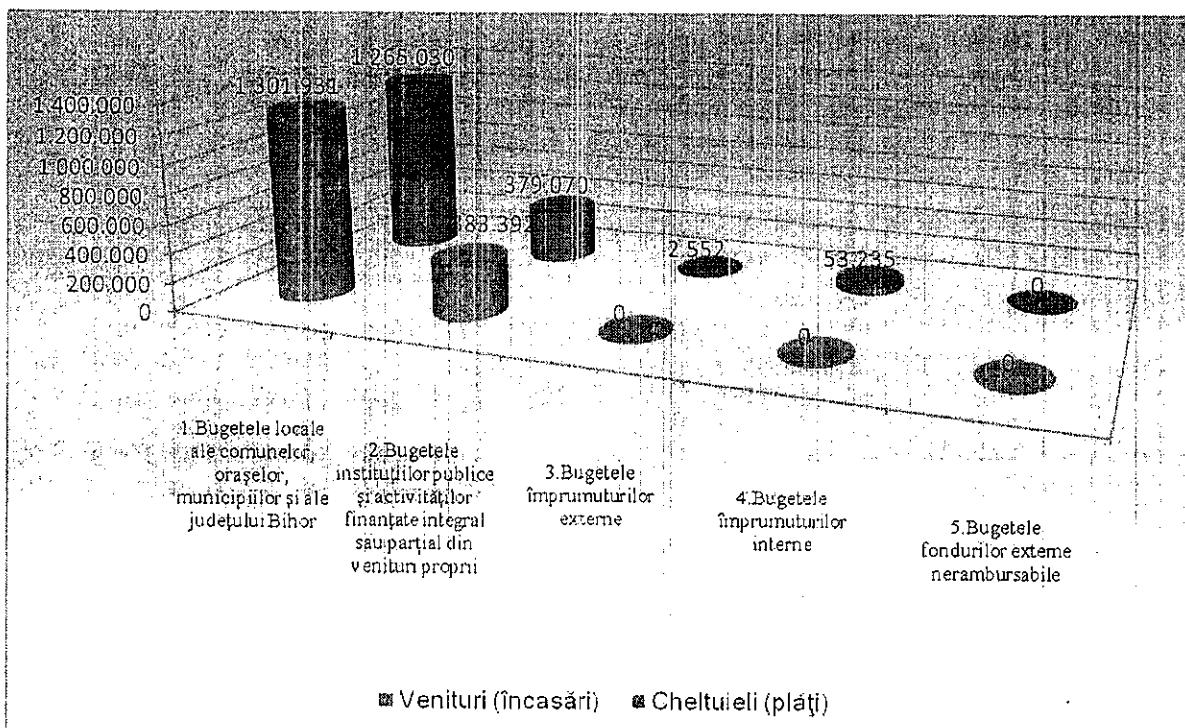
Bugetul general pe ansamblul județului Bihor cuprinde totalitatea veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului (bugetul propriu); bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale; bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii; bugetelor împrumuturilor externe și interne; bugetul fondurilor externe nerambursabile; precum și veniturile și cheltuielile evidențiate în afara bugetelor locale.

În anul 2013, unitățile administrativ-teritoriale și instituțiile publice din subordinea acestora și-au desfășurat activitatea pe baza bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate în conformitate cu prevederile Legii nr. 5/2013 - legea bugetului de stat pe anul 2013 și Legii nr. 273/2006 privind finanțările publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Situată sintetică a execuției bugetare pe ansamblul județului, la nivelul veniturilor și al cheltuielilor efectuate, se prezintă în tabelul și graficul de mai jos:

	- mii lei -	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăti)	Excedent/ Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și ale județului Bihor		1.301.931	1.265.030	36.901
2. Bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii		383.392	379.070	4.322
3. Bugetele împrumuturilor externe		-	2.552	-
4. Bugetele împrumuturilor interne		-	53.235	-
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile		-	0	-

Tabel nr.1 – Structura execuției bugetului pe ansamblul județului Bihor pe anul 2013

Graficul nr.1- Structura execuției bugetului pe ansamblul județului Bihor pe anul 2013

Din datele prezentate mai sus, rezultă că domeniul supus auditării de către Camera de Conturi Bihor reprezintă un volum de 1.685.323 mii lei venituri bugetare respectiv 1.699.887 mii lei plăti efectuate în anul 2013 iar veniturile și cheltuielile bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului Bihor detin o pondere importantă în totalul execuției bugetare, respectiv 77,25% din totalul veniturilor încasate și 74,41% din totalul cheltuielilor. În cazul

celorlalte bugete veniturile reprezintă numai 22,75% din totalul veniturilor încasate, iar cheltuielile 25,59% din totalul bugetelor pe ansamblul județului.

Din analiza datelor transmise de Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică din cadrul Administrației Județene a Finanțelor Publice Bihor privind execuția bugetului local la nivelul județului Bihor pe anul 2013, rezultă că *bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului, respectiv bugetele instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii au înregistrat deficită în valoare de 36.901 mii lei, respectiv în sumă de 4.322 mii lei.*

Este de remarcat faptul că veniturile totale încasate în anul 2013 în sumă de 1.685.323 mii lei sunt superioare celor înregistrate în anul 2012 în sumă de 1.609.287 mii lei, situație care se înregistrează atât în execuția bugetelor locale (încasările anului 2013 sunt în sumă de 1.301.931 mii lei, față de încasările anului 2012 sunt de 1.249.067 mii lei), cât și în cea a bugetelor instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii (încasările anului 2013 sunt în sumă de 383.392 mii lei față de încasările anului 2012 în sumă de 360.220 mii lei).

În ceea ce privește împrumuturile interne și externe contractate la nivel local se remarcă o diminuare semnificativă a împrumuturilor externe (de la 27.166 mii lei în anul 2012 la 2.552 mii lei în anul 2013) și o creștere a împrumuturilor interne (de la 44.758 mii lei în anul 2012 la 53.235 mii lei în anul 2013), ceea ce arată că autoritățile administrației publice locale apelează la această sursă de finanțare, deși are impact asupra deficitului bugetar.

Deficitul bugetelor locale pe ansamblul județului Bihor a fost determinat de utilizarea – pentru finanțarea unor cheltuieli curente și de capital – a unei părți din excedentul bugetar al anului 2012.

B. Execuția sintetică a veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale pe anul 2013

La nivelul județului Bihor există un număr de 102 bugete locale a căror execuție este asigurată de ordonatorii principali de credite, din care un buget propriu al Consiliului Județean, 4 bugete ale municipiilor, 6 bugete ale orașelor, 91 bugete ale comunelor.

Potrivit datelor centralizate și raportate de către Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bihor, execuția bugetară a ordonatorilor principali de credite ai județului Bihor pe anul 2013 se prezintă astfel:

- mii lei -

Unități administrativ-teritoriale, total din care:	Nr. conturi de execuție	Prevederi bugetare definitive	Venituri realizate în anul 2013 din care venituri proprii	Plătiri efectuate
1. Consiliul județean (buget propriu)	1	265.719	255.819	76.018
1.2. municipii	4	533.603	513.858	286.132
1.3. orașe	6	94.943	70.551	27.987
1.4. comune	91	611.038	461.703	164.957
Total	102	1.505.303	1.301.931	555.094
				1.265.030

Tabel nr.2 – Execuția bugetară a ordonatorilor de credite pe anul 2013

Prevederile bugetare anuale definitive la venituri au însumat 1.505.303 mii lei, față de care încasările realizate în anul 2013 au fost de 1.532.461 mii lei, ceea ce reprezintă 86,48% din prevederi.

Plătările efectuate sunt sub nivelul veniturilor realizate, aspect valabil atât pe ansamblul unităților administrativ-teritoriale, cât și la nivelul consiliului județean, orașelor și comunelor.

Ponderea veniturilor proprii în totalul veniturilor realizate, care reflectă gradul de autonomie finanțiară al unităților administrativ-teritoriale din cadrul județului este de 42,63 % pe ansamblul unităților administrativ-teritoriale. Nivelul cel mai ridicat al acesteia a fost înregistrat în cazul categoriei reprezentând municipiile, respectiv 51,54%.

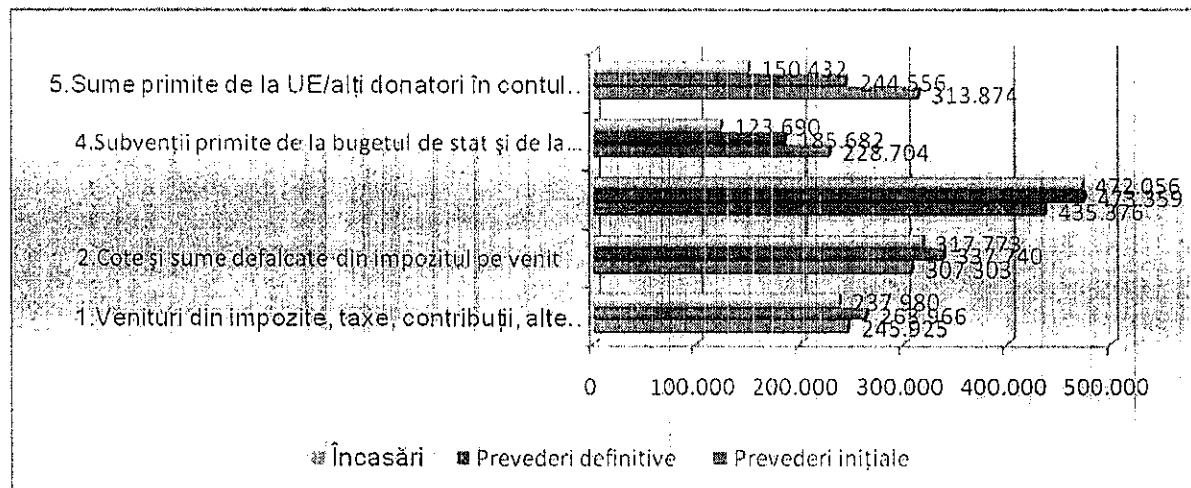
1. Veniturile bugetelor locale

Sinteza principalelor categorii de venituri, realizate în anul 2013 de către unitățile administrativ-teritoriale din județul Bihor, se prezintă în tabelul și graficul de mai jos :

- mii lei-

	Prevederi inițiale	Prevederi definitive	Încasări	% Încasări din prevederi inițiale	% Încasări din prevederi definitive
1.Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vârsăminte, alte venituri	245.925	263.966	237.980	96,77	90,16
2.Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	307.303	337.740	317.773	103,40	94,08
3.Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	435.376	473.359	472.056	108,42	99,72
4.Subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte administrații	228.704	185.682	123.690	54,08	66,61
5.Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări	313.874	244.556	150.432	47,92	61,51
VENITURI - TOTAL (1+2+3+4+5)	1.531.182	1.505.303	1.301.931	85,02	86,48

Tabel nr.3 – Execuția veniturilor bugetelor locale pe anul 2013

Graficul nr. 2 – Execuția veniturilor bugetelor locale pe anul 2013

Analizând datele sintetizate în „Contul de execuție a bugetului local – Venituri” pe categorii de venituri bugetare și surse de finanțare, transmise de Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bihor, rezultă faptul că prevederile bugetare anuale definitive la venituri au însumat 263.966 mii lei, iar încasările realizate s-au cifrat la 237.980 mii lei - reprezentând 90,16% din prevederile definitive. În cifre absolute există o nerealizare de 25.986 mii lei.

Cel mai mare grad de realizare (99,72%) a fost înregistrat de „sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată”, în timp ce „sumele primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări” au fost realizate pe ansamblul județului doar în procent de 61,51 %. Cu

toate că prevederile inițiale ale bugetului au fost majorate în cursul anului cu 7,33%, nivelul încasărilor realizate a fost inferior atât față de prevederile inițiale, cât și față de cele definitive.

Totodată trebuie remarcat că, față de anul bugetar anterior, în anul 2013 s-a realizat o creștere a veniturilor totale încasate cu 4,23%, respectiv cu **52.864 mii lei** în cifre absolute. Această majorare a veniturilor bugetare încasate în anul 2013 față de anul 2012, a fost dată de creșterea încasărilor din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată.

Prevederile definitive ale anului 2013 s-au situat sub cele ale anului 2012 cu suma de 27.158 mii lei iar volumul încasărilor totale ale anului 2013 s-au situat peste cele din anul 2012 respectiv cu suma de 52.864 mii lei, în structură înregistrându-se creșteri mai mari la fondurile provenite de la bugetul de stat.

Din analiza detaliată a datelor de execuție a veniturilor bugetelor locale pe ansamblul județului, rezultă următoarele aspecte:

- prevederile bugetare definitive la *veniturile din impozite, taxe, contribuții, alte venituri* s-au realizat în proporție de 90,16%, nerealizările, în cifre absolute fiind de 25.986 mii lei;
- la indicatorii *cote defalcate din impozitul pe venit și sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată* se constată un grad de încasare de 94,08% respectiv 99,72%;
- *subvențiile primite de la bugetul de stat și de la alte bugete* s-au încasat doar în proporție de 66,61%, astfel că, față de prevederile bugetare definitive, subvențiile neîncasate sunt în sumă de 61.992 mii lei;
- în cazul *sumelor primite de la UE și alți donatori în contul plășilor efectuate* gradul de încasare este de numai 61,51%, sumele încasate în anul 2013 fiind de 1,93 ori mai mari decât cele din anul precedent.

Trebuie relevat faptul că gradul de colectare a veniturilor la buget afectează în special volumul transferurilor pentru dezvoltarea infrastructurii, cu implicații asupra arieratelor antreprenorilor, a ratei șomajului și implicit a ratei de creștere a PIB-ului pe locitor.

Gradul de colectare a veniturilor proprii ale bugetelor locale pe ansamblul județului și pe categorii de bugete, potrivit datelor de execuție bugetară se prezintă astfel:

		Venituri proprii	-mii lei-
	Prevederi bugetare anuale definitive	Încasări realizate	% încasări din prevederi definitive
TOTAL BUGETE, din care:	601.029	555.094	92,35
1. Consiliul Județean (buget propriu)	85.197	76.018	89,22
2. Municipii	289.233	286.132	98,93
3. Orașe	28.383	27.987	98,60
4. Comune	198.216	164.957	83,22

Tabel nr.4 - Gradul de colectare a veniturilor proprii ale bugetelor locale

Din analiza acestor date se constată că veniturile proprii realizate, comparativ cu prevederile definitive înscrise în bugetele locale, procentual se situează între 83,22% (la bugetele comunelor) și 98,93% (la bugetele municipiilor).

Pe total bugete, în cifre absolute veniturile proprii prezintă o nerealizare de 45.935 mii lei, din care cele mai importante privesc veniturile proprii ale bugetelor comunelor (33.259 mii lei).

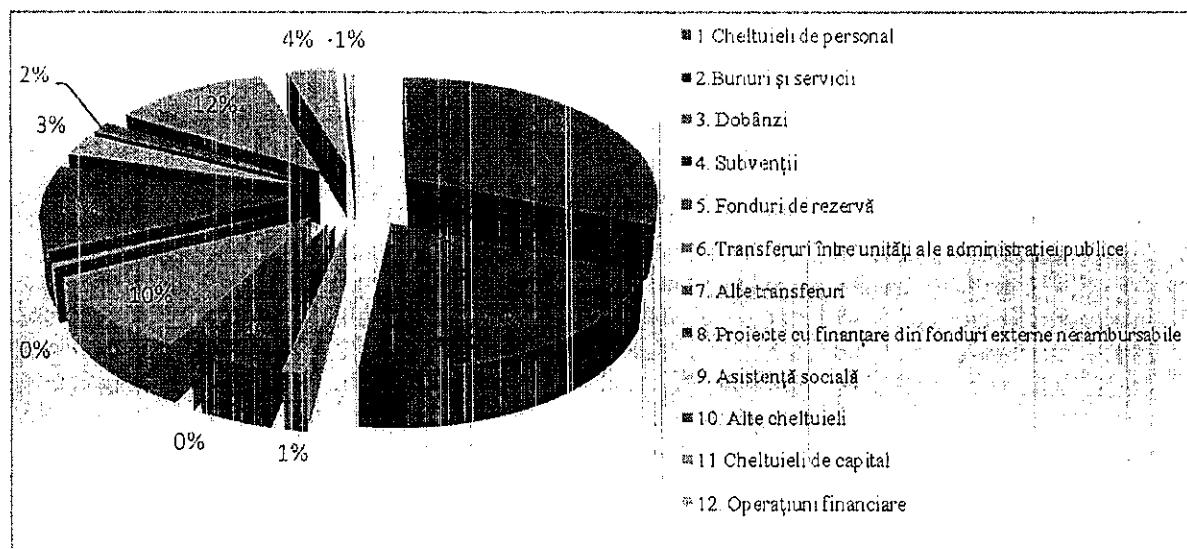
2. Cheltuielile bugetelor locale

La fundamentarea și dimensionarea cheltuielilor publice locale pe destinații, autoritatele publice locale au avut în vedere prioritățile stabilite în vederea funcționării lor în interesul comunităților locale respective.

La nivelul județului Bihor la data de 31.12.2013, cheltuielile pe ansamblul bugetelor unităților administrativ-teritoriale, pe principalele titluri ale clasificării bugetare se regăsesc în tabelul și graficul de mai jos :

		Prevederi initiale	Prevederi definitive	Plăți efectuate	% plăți din prevederi initiale	% plăți din prevederi definitive
1.Cheltuieli de personal	377.442	403.086	400.063	105,99	99,25	
2.Bunuri și servicii	278.451	306.519	269.353	96,73	87,87	
3. Dobânzi	21.333	17.833	16.686	78,21	93,56	
4. Subvenții	33.715	55.611	53.100	157,49	95,48	
5. Fonduri de rezervă	4.024	166	-	-	-	
6. Transferuri între unități ale administrației publice	140.335	133.560	130.208	92,78	97,49	
7. Alte transferuri	13.360	8.155	6.742	50,46	82,67	
8. Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	392.053	286.575	143.216	36,52	49,97	
9. Asistență socială	42.103	45.465	38.653	91,80	85,01	
10. Alte cheltuieli	20.466	22.396	21.151	103,34	94,44	
11.Cheltuieli de capital	215.388	235.094	149.010	69,18	63,38	
12. Operațiuni financiare	46.116	52.650	47.781	103,61	90,75	
13. Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-7.127	-13.292	-10.933	0	0	
CHELTUIELI-TOTAL (1+...+13)	1.577.659	1.553.818	1.265.030	80,18	81,41	

Tabel nr.5- Execuția cheltuielilor bugetelor locale pe anul 2013 în structura economică

Graficul nr.3 - Execuția cheltuielilor bugetelor locale pe anul 2013 în structura economică

Față de volumul de credite bugetare anuale definitive, în sumă de **1.553.818 mii lei** au fost efectuate plăți de **1.265.030 mii lei**, mai puțin cu 288.788 mii lei decât volumul prevederilor. Neefectuarea cheltuielilor bugetare se datorează în principal nerealizării integrale a veniturilor proprii și neîncasării la nivelul prevăzut a cotelor defalcate din impozitul pe venit, a sumelor defalcate din TVA și a subvențiilor. De asemenea, pot fi invocate ca și motivații, factori de natură politică în luarea deciziilor de efectuare a cheltuielilor.

Din datele prezentate în tabel rezultă că fondurile publice utilizate au fost sub nivelul angajamentelor bugetare, gradul de realizare fiind de 81,41%, iar nivelul cel mai scăzut a fost

înregistrat la categoria „proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile ” urmată de categoria „cheltuieli de capital ”. Utilizarea, aproape integrală s-a realizat la categoria „cheltuieli de personal” și „transferuri între unități ale administrației publice ”.

Comparativ cu exercițiul bugetar al anului 2012, volumul plășilor totale în anul 2013 a înregistrat o scădere față de nivelul înregistrat în anul 2012, respectiv **1.265.030 mii lei** în anul 2013, față de **1.271.498 mii lei** în anul 2012.

În structură, au existat variații ale categoriilor de cheltuieli, astfel că volumul plășilor pentru cheltuieli de personal a crescut la 400.063 mii lei în anul 2013 față de 351.103 mii lei mii lei în anul 2012 (113,9%), existând creșteri și la următoarele categorii de cheltuieli: operațiuni financiare 47.781 mii lei în anul 2013, față de 28.840 mii lei în anul 2012 (165,6%), proiectele cu finanțare din fonduri externe nerambursabile la 143.216 mii lei în anul 2013 față de 114.295 mii lei în anul 2012(125,3%).

Față de creșterile menționate mai sus în anul 2013 au fost înregistrate scăderi la plășile pentru bunuri și servicii de la 277.092 mii lei în anul 2012 la 269.353 mii lei în anul 2013, cheltuieli de capital de la 201.131 mii lei în anul 2012 la 149.010 mii lei în anul 2013, subvențiile de la 58.143 mii lei în anul 2012 la 53.100 mii lei în anul 2013.

II. Prezentarea rezultatelor acțiunilor de audit/control desfășurate la nivelul Camerei de Conturi Bihor

7.1. Informații relevante cu privire la rezultatele acțiunilor de audit/control

În conformitate cu programul de activitate aprobat de Plenul Curții de Conturi a României pentru anul 2014, Camera de Conturi Bihor a planificat și realizat la nivelul unităților administrativ-teritoriale locale, un număr de **51 acțiuni**, respectiv:

- **37 acțiuni de audit financiar** asupra conturilor anuale de execuție bugetară încheiate în anul 2013, care au fost efectuate la 36 ordonatori principali de credite ai bugetului local (U.A.T.J. Bihor, 2 U.A.T. municipale, 2 U.A.T. orașenești, 31 U.A.T. comunale) și 1 ordonator terțiar de credite de subordonare locală (Administrația Imobiliară Oradea);

- **11 acțiuni de control**, în baza tematicilor cadru, din care: 9 acțiuni privind situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale de către regii autonome de interes local/societăți comerciale cu capital integral sau majoritar al unităților administrativ-teritoriale și 1 acțiune privind controlul situației privind gradul de îndatorare a bugetului local, a destinației și modului de utilizare a împrumuturilor, cu mențiunea că la data întocmirii prezentului raport 2 acțiuni se află în curs de desfășurare/finalizare (Ocolul Silvic Codrii Cămării R.A. și Ocolul Silvic Codrii Beiușului ;

- **3 acțiuni de audit al performanței** – din care una la U.A.T.M.Oradea cu privire la evaluarea eficienței și eficacității utilizării resurselor alocate pentru îmbunătățirea rețelelor de străzi, precum și economicitatea fondurilor alocate pe perioada 2011-2013 (acțiune finalizată) și două acțiuni la U.A.T.M. Salonta și U.A.T.O. Aleșd cu privire la eficiența și eficacitatea concesionării și închirierii bunurilor aparținând domeniului public și privat al U.A.T.-urilor pe perioada 2010-2013, cu mențiunea că la data întocmirii prezentului raport aceste ultime două acțiuni se află în curs de desfășurare/finalizare.

Sinteza acțiunilor efectuate de Camera de Conturi Bihor, precum și modul de valorificare a actelor de control încheiate, se prezintă astfel:

1.Acțiuni desfășurate la nivelul județului	51	37	11	3
2.Certificate de conformitate	0	0	0	0
3.Rapoarte de control/audit	46	37	8	1
4.Procese verbale de constatare	38	37	0	1
5.Note de constatare	63	61	2	0
6.Decizii emise	45	37	7	1
7.Măsuri dispuse prin decizii	504	444	59	1

Tabel nr.6 – Situația actelor de control/audit și de valorificare a constatărilor

Ca urmare a acțiunilor de control/audit efectuate și finalizate au fost întocmite un număr de **153 acte de control/audit**, după cum urmează:

- **38 procese verbale de constatare**, în care au fost consemnate erorile/abaterile de la legalitate și regularitate, precum și cazurile de nerespectare a principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului, constatate la ordonatorii principali și terțiai de credite ale căror situații financiare au fost auditate;

- **37 rapoarte de audit**, în care auditorii publici externi desemnați să auditeze conturile anuale de execuție bugetară, au exprimat opinia de audit pe baza constatărilor, concluziilor și recomandărilor formulate cu privire la:

- modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale și execuția bugetelor de venituri și cheltuieli, în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care au fost înființate entitățile verificate și cu respectarea principiilor legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;

- întocmirea situațiilor financiare auditate în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, cu respectarea principiilor legalității și regularității, astfel încât acestea să ofere o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitățile respective.

- **8 rapoarte de control**, în care au fost consemnate erorile/abaterile de la legalitate și regularitate, precum și cazurile de nerespectare a principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului .

- **7 note unilaterale**, încheiată în cazul acțiunii de control privind situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale de către regii autonome de interes local/societăți comerciale cu capital integral sau majoritar al unităților administrativ-teritoriale și în care au fost prezentate obiectivele de control, la care nu au fost consemnate erori/abateri de la legalitate și regularitate și nici cazuri de nerespectare a principiilor economicității, eficienței și eficacității;

- **63 note de constatare** încheiate în cazul identificării unor erori/abateri, a căror reconstituire ulterioară nu mai este posibilă sau în cazul în care au fost constatate deficiențe în utilizarea creditelor bugetare transferate către entitățile din subordinea ordonatorilor de credite auditați, sub aspectul fundamentării și justificării sumelor solicitate, al monitorizării și controlului utilizării acestor fonduri în condiții de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate.

De asemenea, în cursul anului 2014, pe lângă cele 51 misiuni de control/audit cuprinse în programul de activitate anual aprobat, au fost realizate și 81 acțiuni de verificare a modului în care au fost aduse la îndeplinire măsurile dispuse prin deciziile emise în anul precedent sau în anul curent cu termen de realizare până la data întocmirii prezentului raport și 38 acțiuni pentru verificarea realității argumentelor invocate de conducerea entității în susținerea solicitării de prelungire a termenului stabilit în decizie.

În urma desfășurării acțiunilor de audit finanțiar *nu s-a acordat nici un certificat de conformitate*, ca urmare a faptului că situațiile financiare auditate nu au fost elaborate și prezentate în concordanță cu legile și reglementările în vigoare și nu oferă o imagine reală și fidelă sub toate aspectele semnificative.

În conformitate cu prevederile Régulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, în urma valorificării constatărilor consemnate în actele de control încheiate și valorificate până la data întocmirii prezentului raport, au fost emise **45 decizii**, prin care au fost dispuse **504 măsuri** care vizează:

- Îndeplinirea de către conducerea entităților auditate/controlate a obligației de a stabili întinderea prejudiciului și de a dispune măsuri pentru recuperarea acestuia;

- Înlăturarea neregulilor constatate în activitatea finanțier-contabilă sau fiscală.

La data încheierii prezentului raport, 1 act de control este în procedură de valorificare, iar 4 acțiuni sunt în curs de desfășurare, urmând a fi valorificate în perioada următoare.

Conducerile instituțiilor controlate/auditate au formulat contestații în legătură cu 25 măsuri cuprinse în **11 decizii**. Raportat la numărul total al măsurilor dispuse, cele contestate reprezintă 4,96%, ceea ce înseamnă că, în general entitățile auditate au recunoscut deficiențele constatate, asumându-și responsabilitatea pentru corectarea erorilor și prevenirea repetării lor. În urma analizei efectuate asupra celor 11 decizii, Comisia de soluționare a contestațiilor a respins aproape în totalitate măsurile contestate (cu excepția unei singure măsuri din decizia de la S.C. OTL S.A.).

În general măsurile contestate vizează abateri referitoare la acordarea în baza contractului/acordului colectiv de muncă a unor drepturi de natură salarială pentru personalul din cadrul unităților administrativ-teritoriale, precum și a sporului pentru condiții periculoase sau vătămătoare în baza buletinului de măsurători, cu încălcarea prevederilor legale care reglementează modul de stabilire a salariilor în sistemul bugetar.

Împotriva încheierilor formulate de comisia de soluționare a contestațiilor, până la data întocmirii prezentului raport nu dispunem de informații în ceea ce privește sesizarea instanței de contencios administrativ.

2. Informații privind categoriile de entități verificate la nivelul județului

Potrivit datelor existente în teritoriu, referitoare la structurile organizatorice, economice și administrative, Camera de Conturi Bihor are în aria de competență efectuarea auditului/controlului finanțiar la un total de **401 de entități de subordonare locală**.

Strânsă relație cu entitatea verificată la nivelul județului		Mai puțin de 100 de locuri de muncă		100 sau mai multe locuri de muncă	
1.Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:		333	91	27,33	
1.1. ordonatori principali de credite, din care:		102	36	35,29	
- consilii județene		1	1	100,00	
- municipii		4	2	50,00	
- orașe		6	2	33,33	
- comune		91	31	34,07	
1.2. ordonatori secundari de credite		-	-	-	
1.3. ordonatori terțiai de credite din care :		231	55	23,81	
-verificați prin acțiune distinctă		-	1	-	
-verificați odată cu ordonatorul principal de credite		-	54	-	
2. Regii autonome de interes local		7	-	-	
3. Societăți comerciale de interes local		44	8	18,18	
4.Alte entități		17	-	-	
TOTAL		401	99	24,69	

Tabel nr.7 – Categoriile de entități publice verificate

În conformitate cu Programul de control/audit pe anul 2014, se află în curs de desfășurare/finalizare un număr de 4 acțiuni din care 2 acțiuni de audit al performanței privind eficiența și eficacitatea concesionării și închirierii bunurilor aparținând domeniului public și privat al U.A.T.-urilor pe perioada 2010-2013 (U.A.T.M. Salonta, U.A.T.O. Aleșd), 2 acțiuni de control privind controlul modului de administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrative-teritoriale (Ocolul Silvic Codrii Cămării, Ocolul Silvic Codrii Beiușului).

Potrivit datelor prezentate în tabelul de mai sus, în anul 2014 au fost efectuate acțiuni de audit/control la un număr de **99 entități**, ceea ce înseamnă un grad de cuprindere de 24,69% din totalul entităților de subordonare locală. În ceea ce privește ordonatorii de credite ai bugetului local aflați în aria de competență, gradul de cuprindere a fost de 27,33%.

În cadrul acțiunilor de audit financiar desfășurate la ordonatorii principali de credite au fost supuse auditării și transferurile de fonduri publice către entitățile subordonate acestora, sub aspectul fundamentării și justificării sumelor solicitate, al monitorizării și controlului utilizării acestor fonduri în condiții de legalitate, regularitate, economicitate, eficiență și eficacitate, fiind constatătate nereguli în cazul a **50** de astfel de entități.

Din totalul de 102 unități administrativ-teritoriale, în anul 2014 Camera de Conturi Bihor a cuprins în Programul de activitate aprobat un număr total de **45 entități** locale, din care: **36 entități** ai căror conducători au calitatea de ordonatori principali de credite, **1 entitate** ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțiai de credite, **8 societăți** comerciale de subordonare locală.

În toate acțiunile de audit/control au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate, unele producătoare de prejudicii și cazuri de nerespectare a principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public și privat al statului.

Execuția bugetară a veniturilor realizate și a plăților efectuate în anul 2013 de către cei 36 ordonatori principali ai bugetului local ale căror conturi de execuție au fost auditate se prezintă astfel:

					-mii lei-
Unități administrativ – teritoriale, total din care:	36	859.192	390.867	854.127	
1.1. Consiliul județean (buget propriu)	1	255.819	76.018	257.019	
1.2. municipii	2	456.794	256.147	452.206	
1.3. orașe	2	15.840	5.956	15.736	
1.4. comune	31	130.739	52.746	129.166	

Tabel nr.8- Execuția bugetară a veniturilor realizate și a plăților efectuate în anul 2013 de către ordonatorii principali ai bugetului local auditati

Din analiza acestor date, comparativ cu execuția bugetară pe ansamblul județului rezultă că a fost realizată auditarea a 65,99% din totalul veniturilor bugetelor locale, 70,41% din totalul veniturilor proprii ale acestora și 67,52% din totalul plăților efective.

3. Structura și sumele estimarele abaterilor constatate

În urma acțiunilor de control/audit efectuate la unitățile administrativ-teritoriale și la entitățile subordonate acestora au fost constatate o serie de abateri de la legalitate și regularitate, care au generat: fie venituri suplimentare cuvenite bugetelor publice, fie prejudicii patrimoniale, sau au influențat calitatea gestiunii economico-financiare a entităților verificate.

Structura și valoarea erorilor și a abaterilor de la legalitate și regularitate constatate, prin care s-au identificat venituri suplimentare, respectiv care au determinat producerea de prejudicii se prezintă sintetic în tabelul de mai jos:

			- mii lei -
1.Venituri suplimentare	10.727	960	11.687
2.Prejudicii	10.293	379	10.672
3.Abateri finanțier-contabile	340.135	0	340.135
Total sume	361.155	1.339	362.494

Tabel nr.9 –Structura și sumele estimate ale abaterilor constatate

Din verificările efectuate asupra conturilor anuale de execuție bugetară încheiate la 31.12.2013 la cele 45 entități supuse auditului/controlului până la data de 31.10.2014, au rezultat venituri totale suplimentare estimate la **10.727 mii lei**, din care 960 mii lei accesoriu precum și prejudicii totale estimate de **10.293 mii lei**, din care 379 mii lei daune interese.

În rapoartele de control/procesele-verbale de constatare întocmite s-au reținut și abateri finanțier-contabile de la legalitate și regularitate, precum și cazuri de nerespectare a principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public și privat al statului, cuantificate la un nivel estimat de **340.135 mii lei**.

Aspectele și sumele estimate ale abaterilor constatate au făcut obiectul măsurilor transmise prin decizii în vederea înlăturării acestora, și/sau stabilirii întinderii prejudiciilor și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestora, și/sau suspendarea aplicării măsurilor care contravin reglementărilor legale în domeniul finanțier, contabil și fiscal.

Camera de Conturi Bihor a urmărit luarea tuturor măsurilor legale ce intră în competența sa, pentru încasarea veniturilor suplimentare, respectiv recuperarea prejudiciilor constatate.

De asemenea, în cadrul acțiunilor de verificare a modului de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii, a fost evaluat impactul acestora asupra activității entităților, constatăndu-se:

- îmbunătățirea managementului pentru realizarea obiectivelor;
- îmbunătățirea activității entităților verificate, din punctul de vedere al evidenței finanțier-contabile, fiscale, al sistemului informațional, al resurselor umane etc.;
- obținerea unor rezultate economico-financiare mai bune, reducerea cheltuielilor, creșterea economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și/sau în administrarea patrimoniului etc.;
- îmbunătățirea sistemului de control intern.

Urmare ducerii la îndeplinire măsurilor dispuse de Camera de Conturi Bihor, unitățile administrativ-teritoriale și entitățile subordonate acestora au identificat suplimentar față de valorile estimate de auditori în timpul acțiunilor efectuate, venituri în sumă de **888 mii lei** și prejudicii în sumă de **153 mii lei** și au încasat/recuperat venituri și prejudicii în sumă totală de **429 mii lei**. Celealte prejudicii și venituri suplimentare sunt în curs de recuperare pe baza deciziilor emise, dar al căror termen de executare nu a expirat încă.

4. Sumele estimate ale abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

Situatia valorică a erorilor și a abaterilor de la legalitate și regularitate, constatate ca urmare a verificărilor efectuate în cursul anului 2014, la entitățile publice locale prin care s-au identificat venituri suplimentare, respectiv prejudicii se prezintă astfel:

- mii lei -

1. U.A.T.J. Bihor**	7.945	184	5.875	
- Activitatea proprie	7.943	112	5.858	
- Centrul Medico Social de Psihiatrie Nucet	2	0	17	
- Directia de Dezvoltare si Implementare Proiecte	0	49	0	
- Serviciul Social Comunitar	0	23	0	
2. U.A.T.M. Marghita	138	132	46.955	
- Activitatea proprie	138	84	46.860	
- Colegiul National „Octavian Goga”	0	0	7	
- Liceul Tehnologic „Horea”	0	5	60	
- Liceul Teoretic „Horvath Ianos”	0	43	28	
3. U.A.T.M. Oradea	234	2.873	211.227	
- Activitatea proprie	209.913	1.246	208.433	
- Spitalul Clinic Municipal „dr.Gavril Curteanu”Oradea	0	1.059	95	
- Administrația Imobiliară Oradea	0	259	0	
- Administrația Social Comunitară Oradea	0	219	0	
- Poliția Locală Oradea	0	66	0	
- Clubul Sportiv Municipal Oradea	0	17	0	
- Centrul de zi Oradea	0	7	0	
- Colegiul Național „Mihai Eminescu”	0	0	10	
- Colegiul National „Mihai Viteazul ”	0	0	2.689	
4. U.A.T.M. Salonta*	x	x	x	
5. U.A.T.O. Aleșd*	x	x	x	
6. U.A.T.O. Stei	74	300	2.134	
- Activitatea proprie	74	282	0	
- Colegiul National „Avram Iancu” Stei	0	2	455	
- Colegiul Tehnic „Unirea ” Stei	0	0	1.583	
- Scoala Gimnazială Miron Pompiliu ” Stei	0	0	96	
- Spitalul Orășenesc Stei	0	16	0	
7. U.A.T.O. Văscău	139	1.010	1.908	
- Activitatea proprie	139	1.010	1.791	
- Scoala Gimnazială „Nicolae Bogdan ”	0	0	117	
- Serviciul Public Oras Vascău	0	0	0	
8. U.A.T.C. Abrămuț	7	1	588	
- Activitatea proprie	7	1	586	
- Scoala Gimnazială nr. 1 Petreu	0	0	2	
9. U.A.T.C. Avram Iancu	319	1.136	1.003	
- Activitatea proprie	319	1.135	987	
- Scoala Gimnazială nr.1 Avram Iancu	0	1	16	
10.U.A.T.C. Buntești	85	17	641	
- Activitatea proprie	85	17	148	
- Scoala Gimnazială nr. 1 Buntești	0	0	493	
11. U.A.T.C. Cărpinet	146	111	4.215	
- Activitatea proprie	146	111	4.031	
- Scoala Gimnazială nr.1.Călugări	0	0	184	
12. U.A.T.C. Cociuba Mare	211	27	2.138	
- Activitatea proprie	211	27	2.138	
- Scoala Gimnazială nr. 1 Cociuba Mare	0	0	0	
13. U.A.T.C. Copăcel	18	92	1.489	
- Activitatea proprie	18	92	1.087	
- Scoala Gimnazială nr. 1 Chijic	0	0	402	

do 9.684,3
iu PVC

14. U.A.T.C. Drăgănești	24	53	409
- Activitatea proprie	24	51	0
- Scoala Gimnazială Viorel Horj Drăgănești	0	2	409
15. U.A.T.C. Drăgesti	133	60	1.692
- Activitatea proprie	133	60	1.113
- Scoala Gimnazială nr. 1 Drăgesti	0	0	579
16. U.A.T.C. Finis	82	102	12.360
- Activitatea proprie	82	102	11.722
- Scoala Gimnazială nr.1 Finis	0	0	638
17. U.A.T.C. Hidișelu de Sus	60	58	813
- Activitatea proprie	60	57	813
- Scoala Gimnazială nr. 1 Hidișelu de Sus	0	0	0
18. U.A.T.C. Holod	44	199	881
- Activitatea proprie	44	199	881
- Scoala Gimnazială nr. 1 Holod	0	0	0
19. U.A.T.C. Husasău de Tinca	17	253	548
- Activitatea proprie	17	253	0
- Scoala Gimnazială nr.1 Husasău de Tinca	0	0	548
20. U.A.T.C. Ineu	14	42	894
- Activitatea proprie	14	42	431
- Scoala Gimnazială Puiu Sever Ineu	0	0	463
21. U.A.T.C. Lunca	0	32	995
- Activitatea proprie	0	22	739
- Scoala Gimnazială nr. 1 Lunca	0	10	256
22. U.A.T.C. Măgești	9	439	686
- Activitatea proprie	9	439	0
- Scoala Gimnazială nr.1.Butani	0	0	686
23. U.A.T.C. Nojorid	51	0	616
- Activitatea proprie	51	0	278
- Scoala Gimnazială nr.1.Nojorid	0	0	338
24. U.A.T.C. Olcea	274	427	280
- Activitatea proprie	274	419	280
- Scoala Gimnazială nr. 1 Olcea	0	8	0
25. U.A.T.C. Paleu	32	127	445
- Activitatea proprie	32	126	0
- Scoala Gimnazială nr.1Paleu	0	1	445
26. U.A.T.C. Pomezeu	87	214	16.181
- Activitatea proprie	86	214	15.397
- Scoala Gimnazială nr. 1 Pomezeu	0	0	784
-Asociația Club Sportiv Vida	1	0	0
27. U.A.T.C. Rieni	1	14	604
- Activitatea proprie	1	14	0
- Scoala Gimnazială nr. 1Rieni	0	0	604
28. U.A.T.C. Roșiori	11	142	1.451
- Activitatea proprie	11	125	0
- Scoala Gimnazială nr. 1.Mihai Bravu	0	3	299
-Scoala Gimnazială „Jako Szigmond” Roșiori	0	14	1.152
29. U.A.T.C. Săcădat	28	76	326
- Activitatea proprie	28	76	2
- Scoala Gimnazială nr. 1 Săcădat	0	0	324
30. U.A.T.C. Sălacea	0	34	270
- Activitatea proprie	0	34	81
- Scoala Gimnazială Balasko Nandor	0	0	189
31. U.A.T.C. Sânnicolau Român	7	110	94
- Activitatea proprie	7	110	43

-Școala Primară nr.1 Sânnicolau Român	0	0	51
32. U.A.T.C. Șuncuiuș	11	98	52
- Activitatea proprie	11	98	0
-Liceul Tehnologic nr.1 Șuncuius	0	0	52
33. U.A.T.C. Suplacu de Barcău	4	79	3.736
- Activitatea proprie	4	79	3.736
- Liceul Tehnologic nr.1 Suplacu de Barcău	0	0	0
34. U.A.T.C. Tărcaia	141	17	3.358
- Activitatea proprie	141	17	3.259
- Școala Gimnazială nr. 1 Tărcaia	0	0	99
- S.C. Gospodrom Tărcaia S.R.L.	0	0	0
35. U.A.T.C. Toboliu	0	73	2.586
- Activitatea proprie	0	72	2.352
- Scoala Gimnazială nr. 1 Cheresig	0	0	234
36. U.A.T.C. Tețchea	1	143	193
- Activitatea proprie	1	142	0
- Scoala Gimnazială nr. 1 Tețchea	0	1	193
37. U.A.T.C. Uileacu de Beiuș	73	548	1.768
- Activitatea proprie	73	548	1.676
- Scoala Gimnazială nr. 1 Uileacu de Beiuș	0	0	92
38. U.A.T.C. Vadu Crisului	7	180	469
- Activitatea proprie	7	141	0
- Colegiul Tehnic nr.1Vadu Crisului	0	39	469
39. Administrația Imobiliară Oradea	66	323	5.006
40. Ocolul Silvic Codrii Cămării*	x	x	x
41. Ocolul Silvic Codrii Beiușului*	x	x	x
42.S.C. Apă Canal Bors S.A.	14	0	2.284
43.S.C. Compania Reosal S.A.	0	0	191
44.S.C. Eurobusiness Parc Oradea S.A.	90	394	545
45.S.C. Oradea Transport Local S.A.	272	780	1.798
46.S.C. Pază și Protecție Bihor S.R.L.	53	0	50
47.S.C. Rienisal S.R.L.	7	0	0
48.S.C. Salubri S.A.	121	7	54
49.S.C. Solceta S.A.	233	147	327
Total sume	11.687	10.672	340.135

Tabel nr.10 - Valoarea abaterilor constatate la nivelul entităților verificate

Notă: * Acțiunile de audit al performanței de la U.A.T.M. Salonta și U.A.T.O. Aleșd, precum și acțiunile de control la Ocolul Silvic Codrii Cămării R.A. și Ocolul Silvic Codrii Beiușului R.A se află în curs de desfășurare/finalizeare.

** În cazul unităților administrativ-teritoriale U.A.T.J. Bihor și U.A.T.M. Oradea în cursul anului 2014 s-au prevăzut căte două acțiuni de verificare (audit finanțiar și control în cazul U.A.T.J. Bihor respectiv audit finanțiar și audit al performanței în cazul U.A.T.M.Oradea).

924 Decrte

III. Obiectivele urmărite și principalele constatări rezultate din acțiunile de control/audit desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Acțiunile de control/audit efectuate la nivelul unităților administrativ-teritoriale au reliefat cazuri de nerespectare a reglementărilor legale, constatăndu-se abateri și nereguli care au generat fie venituri suplimentare cuvenite bugetelor publice, fie prejudicii sau fie au influențat calitatea gestiunii economico-financiare a entităților verificate, prezentate mai jos:

A. Informatii cu privire la erorile/abaterile de la legalitate si regularitate rezultate din actiunile de audit desfasurate la nivelul unitatilor administrativ-teritoriale

Sistemul bugetelor unităților administrativ-teritoriale constituie o componentă însemnată a administrației publice din România, atât ca pondere, dar și ca modalitate de administrare a resurselor publice.

Pornind de la această premisă, acțiunile de audit desfășurate de către Camera de Conturi Bihor au urmărit în principal depistarea abaterilor cu caracter financiar în gestionarea fondurilor publice la nivelul unităților administrativ-teritoriale și disponerea de măsuri pentru eliminarea acestora, creșterea responsabilității manageriale în gestionarea fondurilor publice, respectarea disciplinei financiar-fiscale, dezvoltarea unor sisteme de control managerial și de audit intern privind utilizarea banilor publici.

În cadrul acțiunilor de audit financiar efectuate au fost auditate situațiile financiare, încheiate la data de 31 decembrie 2013, respectiv: bilanțul; contul de rezultat patrimonial; situația fluxurilor de trezorerie; situația modificărilor în structura activelor/capitalurilor; anexele la situațiile financiare, care includ politici contabile și note explicative și contul de execuție bugetară.

Obiectivul general al auditului financiar a fost acela de a obține asigurarea că:

- modul de administrare a patrimoniului entității, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea verificată și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;
- situațiile financiare auditate sunt întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitatea auditată.

Pentru realizarea obiectivului general al auditului financiar, concretizat în **exprimarea opiniei de audit**, auditorii publici externi au avut în vedere verificarea următoarelor obiective specifice:

1. Modul de elaborare și fundamentare a proiectului de buget pe anul 2013, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat;
2. Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare;
3. Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile auditate;
4. Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în quantumul și la termenele stabilită de lege;
5. Calitatea gestiunii economico-financiare;
6. Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă.

Urmare verificării acestor obiective de audit au fost semnalate o serie de abateri de la prevederile legale, precum și de la principiile de eficiență, eficacitate și economicitate în administrarea fondurilor publice, concretizate în:

- ➔ venituri suplimentare (inclusiv accesori de întârziere aferente) – **10.593 mii lei**;
- ➔ prejudicii (inclusiv daune interese aferente) – **9.496 mii lei**;
- ➔ abateri financiar contabile care nu au generat prejudicii sau venituri suplimentare – **334.886 mii lei**.

Principalele constatări ce au fost constatate în actele de audit cu ocazia verificărilor încheiate la nivelul unităților administrativ-teritoriale de pe raza județului Bihor, categoriile de abateri constatate și a cauzelor generatoare de abateri cu impact asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, grupate pe structura obiectivelor care s-au avut în vedere la auditarea conturilor anuale de execuție bugetară, se prezintă astfel:

[Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2013, precum și autorizarea legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat]

Urmare verificărilor efectuate în legătură cu modul de respectare a cadrului legal de elaborare și fundamentare a bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2013, a modului în care

s-a urmărit legalitatea, necesitatea și oportunitatea modificărilor aduse prevederilor initiale, principalele abateri identificate, au fost:

- Nerespectarea procedurilor legale privind elaborarea, conținutul și structura proiectului de buget local în conformitate cu prevederile Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale (U.A.T.O. Vașcău, U.A.T.C. Pomezeu, U.A.T.C. Finiș, U.A.T.C. Cociuba Mare).

- Întocmirea eronată a bugetelor anuale de venituri și cheltuieli ca urmare a fundamentării nereale a prevederilor initiale și definitive ale impozitelor și taxelor datorate de către contribuabili de pe raza entităților verificate.

- Nerespectarea prevederilor legale privind modul de fundamentare a veniturilor proprii programate în bugetul pe anul 2013, în sensul stabilirii nivelului acestora fără a ține cont de gradul de realizare a veniturilor proprii pe anii 2012 și 2011 (U.A.T.C. Abrămuț).

- Existenza unor disfuncționalități în angajarea cheltuielilor și efectuarea plăților, datorate în cele mai multe cazuri neelaborării bugetului de venituri și cheltuieli pe resurse certe, ca urmare a neanticipării realiste a veniturilor proprii și apelării la fonduri din partea administrației publice centrale.

- Neefectuarea inventarierii materiei impozabile înaintea elaborării proiectului bugetului local, în scopul fundamentării părții de venituri a acestuia, fapt ce a condus la înscrierea în buget ca și prevederi definitive ale veniturilor, a unor cifre nefundamentate și necorelate cu situația reală a materiei impozabile (U.A.T.C. Ineu, U.A.T.C. Holod, U.A.T.C. Pomezeu, U.A.T.C. Finiș);

În aceste condiții, situațiile financiare întocmite pentru anul 2013 nu asigură informații reale cu privire la execuția bugetelor de venituri și cheltuieli, la patrimoniul aflat în administrare și nu oferă o imagine clară, completă și fidelă a poziției financiare, a performanțelor financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

2. Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațile financiare

În auditarea conturilor anuale de execuție la ordonatorii de credite ai unităților administrativ-teritoriale în legătură cu acest obiectiv s-a avut în vedere modul de organizare și conducere a contabilității în conformitate cu prevederile legale, înregistrarea veniturilor și a cheltuielilor pe structura clasificării bugetare, respectarea cadrului legal aplicabil unităților auditate în legătură cu modul de organizare și ținerea la zi a evidenței patrimoniului, a concordanței datelor înregistrate în evidență tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în balanțele de verificare și înscrise în situațiile financiare, încheierea exercițiului bugetar și realitatea, exactitatea operațiunilor financiar-contabile efectuate în bilanțurile contabile și conturile anuale de execuție bugetară.

Constatările identificate se referă în general la **neorganizarea și neconducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale**, fapt ce a condus la nereflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțurile contabile și în conturile anuale de execuție bugetară, din care exemplificăm:

- neînregistrarea în evidență contabilă a operațiunilor economice în momentul efectuării lor, conform principiului contabilității de angajamente, respectiv înregistrarea unor venituri/cheltuieli doar pe măsura încasării/plății acestora și/sau neînregistrarea tuturor veniturilor bugetului local restante la 31.12.2013 și a majorărilor de întârziere aferente, neasigurându-se astfel independența exercițiului financiar supus auditării (U.A.T.M. Marghita, U.A.T.C. Drăgești, U.A.T.C. Ineu, U.A.T.C. Cociuba Mare, U.A.T.C. Toboliu, etc);

- neînregistrarea în contabilitate a tuturor operațiunilor de intrare/ieșire a unor bunuri din patrimoniu sau a altor operațiuni patrimoniale (U.A.T.C. Husasău de Tinca, U.A.T.C. Abrămuț);

- menținerea nejustificată în evidență contabilă și în evidență analitică pe platitor a obligațiilor de plată datorate de contribuabili care au fost radiati din evidențele Oficiului Registrului Comerțului (U.A.T.M. Oradea - 1.184 mii lei, U.A.T.M. Marghita - 572 mii lei, U.A.T.C. Hidișelu de Sus - 231 mii lei, U.A.T.C. Nojorid - 135 mii lei);

- nerespectarea prevederilor legale privind modul de evidențiere a bunurilor din domeniul public date în administrare (U.A.T.M. Oradea - 162.189 mii lei);

- necalcularea și neînregistrarea amortizării aferente activelor fixe (U.A.T.C. Pomezeu, U.A.T.C. Ineu, U.A.T.C. Sălacea, U.A.T.C. Rieni și U.A.T.C. Husasău de Tinca);

• neînregistrarea/inregistrarea eronată în contul 8075 a rezultatului bugetului local stabilit potrivit art. 2 din Legea privind finanțele publice locale nr. 273/2006, cu modificările și completările ulterioare (U.A.T.C. Abrămuț, U.A.T.C. Buntești);

• efectuarea de înregistrări contabile eronate care au denaturat situațiile financiare anuale, respectiv:

- ✓ prezentarea, în situațiile financiare întocmite, a unor informații denaturate ca urmare a nerespectării în totalitate a instrucțiunilor de aplicare a planului de conturi pentru instituțiile publice conform Normelor metodologice emise de M.F.P. nr. 116/2014 respectiv neînchiderea contului 481 "Decontări între instituția superioară și instituțiile subordonate" (U.A.T.J. Bihor – 5.006 mii lei);
- ✓ menținerea nejustificată în contul 231 Active fixe corporale în curs de execuție, a unor lucrări care au fost terminate și recepționate "(U.A.T.C. Finiș – 9.536 mii lei, U.A.T.C. Tărcaia – 3.259 mii lei);
- ✓ înregistrarea dublă a unor bunuri date în administare, atât de către ordonatorul terțiar de credit care le-a primit în administrare cât și de entitatea care le-a primit în comodat (U.A.T.J. Bihor – 2.774 mii lei);
- ✓ înregistrarea eronată în conturile de cheltuieli curente a valorii unor documentații și studii tehnice, lucrări de modernizare care potrivit reglementărilor legale în vigoare trebuie incorporate în valoarea investițiilor în curs de realizare și măresc valoarea acestora (U.A.T.C. Pomezeu – 4.738 mii lei);

• angajamente legale încheiate și înregistrate eronat mai mari decât cele real justificate prin acte adiționale încheiate (U.A.T.C. Pomezeu - 965 mii lei);

• prezentarea de informații nereale în raportările financiare lunare referitor la plătile restante/arieratele înregistrate la data de 31 decembrie 2013 (U.A.T.O. Vașcău - 1.332 mii lei).

• înregistrarea eronată în contabilitate a veniturilor realizate din chirii și concesiuni (U.A.T.M. Marghita - 619 mii lei).

• stabilirea și înregistrarea eronată în evidență contabilă a provizioanelor pentru plata unor sume prevăzute prin hotărâri judecătoarești având ca obiect acordarea unor drepturi de natură salarială stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar în cazul ordonatorilor terțiai de credite din subordinea U.A.T.M. Oradea, U.A.T.O. Ștei, U.A.T.C. Copăcel, U.A.T.O. Vașcău, U.A.T.C. Paleu, U.A.T.C. Săcădat, U.A.T.C. Drăgești, U.A.T.C. Vadu Crișului, U.A.T.C. Măgești, U.A.T.C. Cociuba Mare, U.A.T.C. Drăgănești, U.A.T.C. Toboliu, U.A.T.C. Nojorid, etc.;

• neînregistrarea în contabilitate a redevanței datorată și neachitată de către S.C. Electrocentrale S.A. Oradea la bugetul local al unității administrativ-teritoriale (U.A.T.M. Oradea - 8.191 mii lei);

• înregistrarea eronată/neînregistrarea în evidență contabilă și/sau tehnico-operativă a unor bunuri aparținând patrimoniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale (U.A.T.M. Marghita, U.A.T.C. Măgești, U.A.T.C. Rieni);

• neefectuarea/neînregistrarea sau înregistrarea eronată a operațiunii de evaluare/reevaluare a tuturor bunurilor aparținând domeniului public (U.A.T.C. Pomezeu - 8.935 mii lei, U.A.T.J. Bihor- 5.857 mii lei);

• reflectarea eronată în evidență contabilă a construcțiilor și terenurilor și efectuarea eronată a operațiunii de reevaluare a imobilizărilor corporale (U.A.T.C. Suplacu de Barcău - 3.734 mii lei);

• înregistrarea eronată sau neînregistrarea în situațiile financiare întocmite a unor bunuri aparținând domeniului public sau privat primite prin transfer sau hotărâre de guvern. (U.A.T.M. Marghita - 42.029 mii lei);

• înregistrarea eronată a creanțelor fiscale aferente persoanelor juridice pentru care s-a declarat starea de insolvență (U.A.T.M. Marghita -- 2.674 mii lei, U.A.T.C. Holod - 215 mii lei, U.A.T.C. Avram Iancu - 105 mii lei, U.A.T.C. Hidișelu de Sus – 582 mii lei);

• neefectuarea operațiunilor de evaluare a datoriilor bugetare în valută, la cursul publicat de Banca Națională a României, valabil la data întocmirii situațiilor financiare anuale, respectiv pentru ultima zi a exercițiului finanțier al anului 2013 (U.A.T.M.Oradea - 20.126 mii lei);

- neevidențierea angajamentelor bugetare și legale în conturi în afară bilanțului (cont 8060 "Credite bugetare aprobate", cont 8066 "Angajamente bugetare" și cont 8067 "Angajamente legale"), fiind încălcate prevederile pct. 5 din O.M.F.P. nr. 1792/2002, referitoare la organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare (U.A.T.O. Vașcău, U.A.T.C. Șunciuș).

Cauzele principale care au avut ca efect abateri ce au condus la denaturarea datelor și informațiilor cuprinse în situațiile financiare sunt:

- necunoașterea prevederilor legale în domeniul finanțier-contabil sau interpretarea eronată a unor prevederi legislative;
- lipsa unor proceduri de lucru formalizate pe domenii de activitate, cu detalierea obiectivelor, acțiunilor, responsabilităților, termenelor, documentelor;
- exercitarea defectuoasă a controlului finanțier preventiv propriu și a auditului public intern;
- organizarea și conducerea contabilității sintetice și analitice fără respectarea prevederilor legale;
- neînținerea la zi a registrelor contabile;
- neîntocmirea balanțelor de verificare analitice și a balanței de verificare sintetice, a situațiilor financiare pe baza elementelor patrimoniale înregistrate la un moment dat, respectiv nepunerea de acord a datelor și neluarea măsurilor pentru identificarea și corectarea erorilor, etc.

3 Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la entitățile auditate

Controlul intern este conceput pentru a furniza o asigurare rezonabilă cu privire la atingerea obiectivelor generale ale entității.

Realizarea controlului intern/controlului managerial se face la toate nivelurile ierarhice din cadrul entității, potrivit competențelor și atribuțiilor de serviciu ale fiecărui angajat, responsabilitatea instituției acestuia revenind conducătorului unității, în special, primarilor, la nivelul autorităților administrativ-teritoriale.

În cadrul activităților desfășurate, la entitățile administrației publice locale la care au fost efectuate misiuni de audit finanțier, și acțiuni de control, Camera de Conturi Bihor a procedat la evaluarea sistemului de control intern existent la nivelul entității, atât sub aspectul proiectării acestuia conform prevederilor legale cât și sub aspectul funcționării, al eficienței și încrederii acestuia, dacă este capabil să preîntâmpine și să corecteze utilizarea nelegală și nerespectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice, gestionarea necorespunzătoare a patrimoniului public și privat al statului/unităților administrativ-teritoriale.

În acest context, evaluările au relevat o serie de abateri de la actele normative în vigoare privind organizarea și exercitarea controlului intern și a auditului public intern, cum ar fi:

- **Neimplementarea și neexercitarea în totalitate a formelor sistemului de control intern/managerial**, nestabilirea unor politici și proceduri de control pentru protejarea entităților împotriva fraudelor, pierderilor, neregularităților și erorilor în vederea administrației fondurilor publice în mod economic, eficient și eficace. Ne referim la faptul că, în unele cazuri nu au fost elaborate și dezvoltate sisteme de control managerial, care să cuprindă proceduri formalizate pe activități și să includă obiectivele, acțiunile, responsabilitățile, termenele și sarcinile, pentru fiecare salariat al entității. În urma evaluării sistemelor de control intern ale entităților verificate (acțiuni finalizate până la data întocmirii prezentului raport) au fost acordate 11 calificative "bine", 18 calificative "satisfăcător", auditorii bazându-se pe concluziile formulate, care au evidențiat în principal următoarele *nereguli*:

➤ neconstituirea, prin dispoziție emisă de conducătorul entității, a unei comisii aflate în coordonarea acestuia, cu atribuții de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică pentru implementarea controlului intern;

➤ neelaborarea programului de dezvoltare a sistemului de control intern, pe fiecare componentă structurală din entitate;

➤ neidentificarea și neevaluarea riscurilor privind activitățile/operațiunile ce trebuie desfășurate de toate componentele structurale ale entității;

- neelaborarea procedurilor operaționale de lucru pe activități și neidentificarea instrumentelor de control intern;
- neimplementarea standardelor de control intern în strânsă legătură cu cele 5 componente ale controlului intern și neimplementarea de controale adecvate pentru a preveni și detecta fraudele și erorile în entitate;
- neîntocmirea registrului riscurilor, nenominalizarea persoanelor responsabile pentru elaborarea și actualizarea acestuia, nefectuarea analizei riscurilor legate de desfășurarea activităților proprii entității, neelaborarea de planuri pentru limitarea consecințelor apariției acestor riscuri;
- neasigurarea în toate cazurile a condițiilor de funcționare eficientă a procedurilor operaționale în vederea protejării entității împotriva fraudelor, pierderilor, neregularităților și erorilor (exemplu: procedurile operaționale aferente activității de achiziții publice referitoare la atribuirea și administrarea contractelor de achiziții publice).

Lipsa controlului intern asupra operațiunilor patrimoniale și asupra fazelor execuției bugetare a condus la efectuarea de operațiuni economico-financiare cu încălcarea normelor și reglementărilor în vigoare, auditorii constatănd abateri finanțiar-contabile prin care a fost denaturat patrimoniul entității, rezultatul exercițiului și reflectarea eronată prin contul de execuție a operațiunilor, respectiv nestabilirea, neevidențierea unor venituri ale bugetului local, efectuarea de cheltuieli nejustificate și cu nerespectarea cerințelor de economicitate, eficiență și eficacitate.

- ***Neelaborarea raportului anual asupra sistemului de control intern/managerial de către conducătorul entității*** respectiv neimplementarea regulii de management definită de standardul 24 "Verificarea și evaluarea controlului" din Codul controlului intern/managerial, conform căreia entitatea publică trebuie să instituie o funcție de evaluare a propriului sistem de control intern/managerial, a cărei exercitare este în responsabilitatea fiecăreia dintre persoanele care ocupă o funcție de conducere în entitatea publică.

- ***Neexercitarea controlului finanțier preventiv*** asupra tuturor operațiunilor care afectează fondurile publice și/sau patrimoniul public al unor entități, ceea ce duce la imposibilitatea realizării obiectivelor acestui tip de control, respectiv acela de a identifica proiectele de operațiuni care nu respectă condițiile de legalitate și regularitate.

Exercitarea controlului finanțier preventiv propriu s-a efectuat, în unele cazuri, în baza unor documente administrative incomplete, fără a se întocmi "Cadrul general al operațiunilor supuse controlului finanțier preventiv propriu" (adaptat cu proiectele de operațiuni și legislația de reglementare specifică fiecărei instituții) și „Circuitul documentelor supuse controlului finanțier preventiv".

Urmare verificărilor efectuate s-a constatat că asupra operațiunilor care au afectat fondurile publice, de regulă a fost organizat controlul finanțier preventiv propriu, dar deși a fost respectată procedura, ***controlul finanțier preventiv propriu nu și-a atins scopul***, în sensul că nu s-a asigurat verificarea sistematică a operațiunilor supuse controlului finanțier preventiv din punctul de vedere al respectării tuturor prevederilor legale care le-au fost aplicabile, în vigoare la data efectuării operațiunilor. Viza a fost acordată pe baza certificării realității, regularității și legalității date de conducătorii comportamentelor de specialitate, care însă a fost în unele cazuri doar formală, ceea ce contravine prevederilor pct. 1 din Normele metodologice referitoare la exercitarea controlului finanțier preventiv aprobată prin Ordinul Ministerului Finanțelor Publice nr. 522/2003.

Au fost constatate situații în care controlul finanțier preventiv nu a identificat proiectele de operațiuni care nu respectă condițiile de legalitate și regularitate și/sau, după caz, de încadrare în destinația creditelor bugetare și de angajament și prin a căror efectuare s-a prejudiciat patrimoniul public și/sau fondurile publice. Susținem această afirmație prin constatările înscrise în procesele-verbale de constatare/rapoartele de control încheiate la entitățile verificate la care au fost identificate abateri generatoare de prejudicii.

Una din cauzele principale ale organizării și exercitării în mod deficitar a controlului finanțier preventiv propriu este lipsa personalului de specialitate și slabă calificare a acestuia, în special în cazul unităților administrativ-teritoriale comunale, ceea ce a generat nerespectarea prevederilor O.G. nr.119/1999 privind controlul intern și controlul finanțier preventiv, în ceea ce

privește separarea atribuțiilor de control preventiv de acelea de conducere a evidenței contabile sau de participare la executarea operațiunilor economico-financiare în cauză.

- **Neorganizarea** de către majoritatea unităților administrativ-teritoriale verificate (în special cele comunale) a **compartimentului de audit intern**.

Nefiind organizat auditul public intern, conducerile instituțiilor nu sunt asigurate cu privire la buna administrare a veniturilor și cheltuielilor publice, nu au posibilitatea perfecționării activităților proprii și nu sunt sprijinite în îndeplinirea obiectivelor lor printr-o abordare sistematică și metodică, care să le permită evaluarea și îmbunătățirea eficienței și eficacității sistemului de conducere bazat pe gestiunea riscului, a controlului și a proceselor de administrare.

Din analiza Rapoartelor Cadru privind desfășurarea și realizarea programelor de audit intern pentru anul 2013, întocmite de către ordonatorii de credite care au avut organizat auditul intern, s-a constat că în general această activitate a fost efectuată în sistem externalizat, care s-a dovedit a fi în mare parte ineficient.

Cauzele și împrejurările care au generat abaterile/neregulile constataate sunt:

- nepunerea în aplicare a prevederilor Ordinului M.F.P. nr. 946/2005 pentru elaborarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial;

- neemiterea de norme proprii de control intern;

- nerespectarea în totalitate a prevederilor legale cu privire la organizarea și funcționarea controlului preventiv propriu;

- nesepararea atribuțiilor persoanelor care exercită controlul financiar preventiv de cele ale persoanelor care sunt implicate în operațiunile supuse acestui control.

Concluzia auditorilor publici externi a fost aceea că, pentru limitarea riscului apariției de noi erori în activitatea unităților este necesară implementarea sistemului de management și control intern, elaborarea de proceduri clare pentru toate activitățile desfășurate în cadrul entităților, precum și identificarea și gestionarea riscurilor.

4. Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele stabilate de lege

Un obiectiv principal urmărit de structurile Curții de Conturi în acțiunile de audit financiar la nivelul unităților administrativ-teritoriale este modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora.

Abaterile constatate și consemnate în actele de control/audit cu privire la modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetelor locale relevă faptul că managementul în acest domeniu nu este suficient de performant, nivelul veniturilor proprii încasate nu exprimă potențialul real al unităților administrativ-teritoriale.

Verificările efectuate, au scos în evidență, în marea majoritate a entităților verificate, deficiențe în modul de instituire a măsurilor legale în ceea ce privește stabilirea, evidențierea și urmărirea încasării veniturilor bugetare, superficialitatea conducerii unor entități pe linia acțiunilor de identificare a resurselor potențiale de finanțare a activităților instituției și nu în ultimul rând, de recuperare a creațelor cuvenite bugetelor locale. Urmare acțiunilor de audit efectuate s-a constatat că volumul veniturilor bugetare proprii încasate nu exprimă potențialul real al unităților administrativ-teritoriale, nivelul scăzut de încasare a veniturilor proprii fiind determinat atât de diminuarea posibilităților de plată ale contribuabililor persoane fizice, de creșterea numărului persoanelor juridice care s-au confruntat cu situații dificile în asigurarea capacitații de plată, cât și de deficiențele existente în procesul de administrare și de executare sălită a creațelor fiscale de către compartimentele de specialitate din cadrul primăriilor comunale.

Abaterile reținute și consemnate în actele de control cu privire la stabilirea și încasarea veniturilor bugetelor locale, susțin faptul că managementul în acest domeniu nu este încă suficient de performant.

Veniturile suplimentare estimate de auditori în timpul acțiunilor de control/audit efectuate însumează **10.593 mii lei**, sumă care include și accesoriile de întârziere calculate pentru nerespectarea de către contribuabili a termenelor de plată.

Principalele abateri constatate și consemnate în actele de control care au generat **nerealizarea integrală și la termen a veniturilor bugetelor locale ale unităților administrativ-teritoriale și a veniturilor proprii ale entităților subordonate unităților administrativ-teritoriale**, se referă la:

- nerespectarea reglementărilor legale privind organizarea și conducerea activității de stabilire și urmărire a încasării veniturilor proprii ale bugetului local, nesolicitarea de informații și documente cu relevanță fiscală sau pentru identificarea contribuabililor sau a materiei impozabile ori taxabile, constituirea și gestionarea dosarelor fiscale ale contribuabililor persoane juridice (*U.A.T.O. Vașcău*);
 - stabilirea eronată a impozitelor/taxelor locale prin aplicarea unor cote eronate de impunere sau prin subdimensionarea bazei impozabile ca urmare a neîncadrării corecte a terenurilor pe zone și categorii de folosință, ceea ce a condus la aplicarea unui nivel al impozitului pe teren mai mic decât cel legal și la neajustarea corectă a valorii clădirilor deținute de persoane fizice prin aplicarea coeficientului de corecție în funcție de zona și rangul localității (*U.A.T.C. Avram Iancu – 287 mii lei*);
 - neurmărirea modului de respectare a obligației contribuabililor de a declara organelor fiscale construcțiile achiziționate sau a celor construite, după expirarea termenului prevăzut în autorizațiile de construire și implicit necalcularea din oficiu a obligațiilor de plată;
 - neimpunerea clădirilor din patrimoniul unităților administrativ-teritoriale închiriate, date în administrare respectiv a terenurilor concesionate, aspect constatat la *U.A.T.M. Oradea -180 mii lei*, *U.A.T.M. Marghita -102 mii lei*;
 - neverificarea de către organele fiscale a realității datelor din declarațiile de impunere depuse de contribuabili, în special a celor care privesc reevaluarea periodică a activelor fixe supuse impozitării (*U.A.T.C. Paleu - 17 mii lei*);
 - nedeclararea, nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea impozitului pe teren datorat în quantum real de către asociațiile urbariale existente pe raza comunei (*U.A.T.C. Săcădat -14 mii lei*);
 - nedeclararea, nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea impozitului pe teren datorat în quantum real de persoanele fizice (*U.A.T.M. Marghita – 22 mii lei*);
 - stabilirea eronată a taxei pentru regularizarea autorizațiilor de construire și/sau neefectuarea operațiunilor de regularizare a taxelor pentru eliberarea autorizațiilor de construire (*U.A.T.O. Ștei – 20 mii lei*);
 - nestabilirea, neurmărirea, neînregistrarea în evidență contabilă și neîncasarea în quantum real și la termen a redevențelor cuvenite pentru elemente de patrimoniu concesionate (*A.I.O. ~166 mii lei*);
 - nestabilirea, neurmărirea, neînregistrarea în evidență contabilă și neîncasarea impozitului pe teren pentru terenurile forestiere date în administrare de către unitățile administrativ-teritoriale ocoalelor silvice (*U.A.T.C. Olcea – 143 mii lei*, *U.A.T.O. Vașcău – 139 mii lei*, *U.A.T.O. Ștei – 48 mii lei*, *U.A.T.C. Pomezeu -76 mii lei*, *U.A.T.C.Cociuba Mare – 125 mii lei*, *U.A.T.C. Hidișelu de Sus - 53 mii lei*, *U.A.T.C. Nojorid – 31 mii lei*);
 - neevidențierea, neurmărirea și neîncasarea amenzilor de circulație și a altor amenzi (*U.A.T.C. Drăgești - 121 mii lei*);
 - nerealizarea veniturilor din administrarea contractelor de vânzare terenuri pentru construcția unui ansamblu de locuințe în condițiile nerespectării prevederilor contractuale (*U.A.T.J. Bihor – 7.878 mii lei*);
 - nedeclararea și nevrirarea taxei hoteliere, datorată de unitățile din turism (*U.A.T.M. Oradea – 44 mii lei*);
 - nerealizarea veniturilor din concesiuni conform prevederilor legale și a clauzelor contractuale (*U.A.T.C. Finiș -45 mii lei*);
 - nerealizarea veniturilor din gestionarea faunei de interes cinegetic conform prevederilor legale și contractelor încheiate (*U.A.T.C. Olcea - 81 mii lei*, *U.A.T.C. Cărpinet - 8 mii lei*);

- neurmărirea încasării la termenele legale a taxei pentru eliberarea/vizarea anuală a autorizației privind desfășurarea activității de alimentație publică (*U.A.T.M. Marghita - 45 mii lei, U.A.T.C. Pomezeu – 5 mii lei*);

• neurmărirea realizării în quantumul real și legal a veniturilor bugetului județean reprezentând cotă parte din impozite pe mijloace de transport cuvenite *U.A.T.J. Bihor*, în baza prevederilor art. 295 pct. (5) din Legea nr. 571/2003 actualizată, privind Codul fiscal, impozite stabilite și încasate de unitățile administrativ-teritoriale în concordanță cu prevederile art. 263 alin. (4) și (5), din același act normativ, fapt ce a condus la diminuarea volumului fondurilor posibil de utilizat pentru lucrările de întreținere, modernizare, reabilitare și construire a drumurilor județene, valoarea veniturilor suplimentare, reprezentând cota de 40% din impozitul asupra mijloacelor de transport datorat de către un număr de 26 entități locale pentru mijloacele de transport marfă care au masa egală sau peste 12 tone a fost estimată la *65 mii lei*;

• neaplicarea în totalitate a procedurilor de urmărire și executare silită prevăzute de Codul de procedură fiscală în vederea încasării veniturilor proprii, condiții în care valoarea impozitelor/taxelor restante la finele anului 2013 au crescut semnificativ față de cea înregistrată la finele anului precedent (*U.A.T.C. Holod, U.A.T.C. Pomezeu, U.A.T.C. Finiș, etc.*);

• necalcularea, nefacturarea și neînregistrarea în contabilitate a obligațiilor de plată și a penalităților contractuale aferente veniturilor din concesiuni/închirieri/prestări de servicii/contracte de asociere (*U.A.T.C. Șuncuiuș – 6 mii lei*);

Cauzele generatoare ale abaterilor cu impact asupra veniturilor bugetare, în sensul nestabilirii corecte a valorii impozitelor/taxelor locale și neurmăririi termenelor de încasare sunt:

• neimplicarea autorității deliberative, în limitele și competențele conferite de lege și de regulamentele proprii, în analiza și fundamentarea realistă a bugetelor, a rezultatelor financiare, lipsa măsurilor menite prin care să urmărească modul de încasare a creanțelor, modul în care este asigurat și administrat patrimoniul public și privat al unității.

Astfel, la fundamentarea veniturilor bugetelor locale, autoritățile administrației publice, prin compartimentele de specialitate, trebuie să se bazeze pe constatarea și evaluarea materiei impozabile și a bazei de impozitare în funcție de care se calculează impozitele și taxele aferente, pe evaluarea serviciilor prestate și a veniturilor obținute din acestea, precum și pe alte elemente specifice, inclusiv pe serii de date, în scopul evaluării corecte a veniturilor, fiind necesar o mai mare preocupare pentru creșterea gradului de colectare a veniturilor proprii, având în vedere responsabilitățile stabilite prin lege în acest sens atât pentru autoritățile deliberative cât și pentru cele executive ale administrației publice locale, cât și pentru diversificarea și creșterea numărului de surse de finanțare prin: stabilirea unei politici fiscale anuale adecvate privind stabilirea sau modificarea impozitelor și taxelor.

• numărul posturilor și pregătirea profesională a personalului nu permite asigurarea verificării sistematice a operațiunilor din punct de vedere al respectării tuturor prevederilor legale care le sunt aplicabile, în vigoare la data efectuării operațiunilor;

• neefectuarea punctajelor între datele din registrul agricol și datele din evidența fiscală luate în calcul la stabilirea masei impozabile cuprinse în bugetul de venituri și cheltuieli ca și prevederi bugetare inițiale;

• neefectuarea unei verificări sistematice a gradului de realizare a lucrărilor pe perioada de valabilitate a autorizațiilor de construire, în scopul identificării datei de la care clădirile sunt supuse impozitării;

• slaba eficacitate a controlului fiscal din cadrul unităților administrativ-teritoriale, precum și al întregului sistem de control intern incluzând controlul financiar preventiv și auditul public intern;

• funcționarea defectuoasă a controlului financiar preventiv cu privire la constituirea și virarea impozitelor/taxelor/contribuților datorate la bugetul consolidat al statului;

• neorganizarea activității de colectare a creanțelor în baza unor proceduri clare și precise, individualizate pe persoane și neaplicarea în totalitate a procedurilor de urmărire și executare silită prevăzute de lege în vederea încasării veniturilor proprii, personalul de specialitate din cadrul unităților administrativ-teritoriale (în măsura în care acesta există) urmare neinițierii și neaplicării în toate cazurile, a procedurilor de urmărire și executare silită reglementate de Codul de procedură fiscală, aprobat prin O.G. nr. 92/2003 pentru toate veniturile de încasat, fapt ce a condus la nerealizarea veniturilor bugetului local la nivelul potențialului real;

- inventarierea formală a conturilor de creație, ceea ce a generat riscul neidentificării unor venituri proprii cuvenite entităților verificate în exercițiul bugetar supus controlului;
- neefectuarea inventarierii anuale a materiei impozabile, în scopul fundamentării reale a părții de venituri a proiectelor bugetelor de venituri și cheltuieli.

5. Calitatea gestiunii economico-financiare

În cadrul obiectivelor de audit finanțiar urmărite la nivelul unităților administrativ-teritoriale s-a pus accent deosebit pe modul în care au fost gestionate mijloacele materiale și bănești existente în entitatea auditată, în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile acesteia. S-au verificat și analizat: constituirea și utilizarea fondurilor și efectuarea cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare, acordarea și utilizarea conform destinațiilor stabilite a alocațiilor pentru investiții, a subvențiilor și a transferurilor către ordonatorii terțiai, achitarea obligațiilor către bugetele publice, respectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și a administrației patrimoniului.

Raportat la nivelul documentelor justificative prezentate spre analiză și verificare din cadrul categoriilor de operațuni economice supuse auditării, urmare tehniciilor de audit utilizate de către auditorii publici externi, constatările în legătură cu calitatea gestiunii economico-financiare la nivelul unităților administrativ-teritoriale verificate, structurate funcție de obiectivele principale avute în vedere, respectiv abaterile de la legalitate și regularitate care au determinat producerea sau nu de prejudicii bugetelor locale, sunt datorate de:

• Nerespectarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, respectiv:

- necuprinderea în acțiunea de inventariere a tuturor elementelor de activ și de pasiv și/sau neîntocmirea documentelor de finalizare și valorificare a rezultatelor operațiunii de inventariere anterior datei întocmirii situațiilor financiare anuale (U.A.T.O. Vașcău, U.A.T.C. Pomezeu, U.A.T.C. Măgești, U.A.T.C. Ineu, U.A.T.C. Finiș, U.A.T.C. Abrămuț, U.A.T.C. Vadu Crișului, U.A.T.C. Husasău de Tinca);
- neefectuarea reevaluării patrimoniului dispusă prin acte normative sau reevaluarea patrimoniului fără respectarea prevederilor legale (U.A.T.M. Oradea, U.A.T.M. Marghita);
- neînregistrarea sau reflectarea eronată în evidențele contabile a bunurilor aparținând domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale (U.A.T.M. Oradea, U.A.T.M. Marghita, U.A.T.C. Abrămuț, U.A.T.C. Vadu Crișului, U.A.T.C. Măgești).

• Nerespectarea prevederilor legale privind angajarea, licidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită

Valoarea totală a plăților efectuate nelegal a fost estimată la **9.184 mii lei**, aferent cărora au fost calculate daune interese în sumă de **312 mii lei**. Din totalul prejudiciilor constatate suma de **1.793 mii lei** reprezintă drepturi de natură salarială acordate nelegal personalului plătit din fonduri publice. Valoarea prejudiciilor reprezintând drepturi de natură salarială acordate nelegal personalului plătit din fonduri publice care intră sub incidența Legii nr.124/2014 este de **1.348 mii lei**.

Cele mai semnificative abateri se concretizează în:

► acordarea unor drepturi salariale necuvenite ca urmare a aplicării eronate a prevederilor legale privind salarizarea personalului din sectorul bugetar (U.A.T.M. Oradea - 437 mii lei, U.A.T.C. Paleu – 115 mii lei);

► efectuarea de plăți sub forma „drepturilor speciale pentru menținerea sănătății și securității în muncă” și/sau a „sumelor pentru acoperirea unei părți din cheltuielile cu achiziționarea unei vestimentații”, drepturi care exced cadrului legal privind salarizarea personalului din instituțiile bugetare și care au fost acordate atât personalului contractual, funcționarilor publici și demnitărilor publici din cadrul unităților administrativ-teritoriale în baza contractelor colective/acordurilor de muncă. (U.A.T.C. Holod - 83 mii le , U.A.T.C. Roșiori – 61 mii lei);

► acordarea nelegală a unor drepturi de natură salarială sub forma stimulării financiare a personalului nominalizat în echipa de implementare a proiectelor finanțate din fonduri comunitare nerambursabile postaderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, astfel de plăți nelegale s-au constatat la U.A.T.C. *Husasău de Tinca* – *31 mii lei*, U.A.T.C. *Finiș* - *28 mii lei*;

► acordarea unor drepturi de natură salarială personalului din cadrul unităților administrativ-teritoriale și a unor entități subordonate acestora, cu încălcarea prevederilor legale care reglementează sistemul de stabilire a salariilor pentru personalul din sistemul bugetar și/sau acordarea nelegală sau în cuantum mai mare decât cel legal cuvenit a unor salarii/sporuri (15% pentru condiții periculoase) iar astfel de plăți nelegale au fost efectuate de U.A.T.O. *Vașcău* - *70 mii lei*, U.A.T.C. *Husasău de Tinca* - *153 mii lei*, U.A.T.C. *Săcădat* - *41 mii lei*, U.A.T.C. *Şuncuiuș* - *43 mii lei*, U.A.T.C. *Copăcel* - *37 mii lei*, U.A.T.C. *Suplacu de Barcău* - *58 mii lei*, U.A.T.C. *Holod* - *84 mii lei*, U.A.T.C. *Tetechea* - *55 mii lei*, U.A.T.C. *Vadu Crișului* - *43 mii lei*, U.A.T.C. *Avram Iancu* - *73 mii lei*, U.A.T.C. *Olceă* - *123 mii lei*, U.A.T.C. *Cărpanet* - *52 mii lei*, U.A.T.C. *Hidișelu de Sus* - *33 mii lei*;

► plăți efectuate nelegal pentru cheltuieli materiale (reparații curente) și/sau de capital (reparații capitale și investiții) prin acceptarea spre decontare a unor prețuri/tarife ale elementelor de cheltuieli (materiale, manoperă, utilaj și transport) mai mari decât cele din devizele ofertă sau din facturile de procurare (U.A.T.C. *Pomezeu* - *208 mii lei*, A.I.O. - *136 mii lei*, U.A.T.J. *Bihor* - *112 mii lei*);

► plata nelegală, fără documente justificative, a unor sume reprezentând cheltuieli de transport aferente deplasărilor în interes de serviciu, abatere consemnată la U.A.T.M. *Oradea* - *195 mii lei*;

► decontarea unor cheltuieli fără contraprestație, respectiv a valorii unor materiale lăsate în custodia executanților, dar care în urma verificării faptice a realității cantităților decontate nu s-au regăsit în gestiunea acestora (U.A.T.C. *Avram Iancu* - *1.062 mii lei*);

► neprezentarea tuturor documentelor justificative pentru efectuarea plășilor, respectiv nerespectarea clauzelor contractuale stabilite prin contractul de achiziție publică referitoare la cantitatea și calitatea lucrărilor executate în cadrul obiectivului de investiții "Centru de chimioterapie și radioterapie P+2E" - cu consecințe în efectuarea de plăți nelegale/ neeconomicoase, efectuarea de plăți pentru cantități de lucrări mai mari decât cele prevazute în proiectul tehnic, reprezentând în general consumuri de utilaje care exced celor înscrise în lista cantităților de lucrări elaborată de proiectant pentru obiectivul de investiții „Extindere prin supraetajare corp C spitalizare , de la P+2E la P+4E Centrul de chimioterapie și radioterapie - Spitalul Clinic Municipal Dr. Gavril Curteanu" (U.A.T.M. *Oradea* – *1.059 mii lei*);

► efectuarea de cheltuieli fără contraprestație ca urmare a acceptării la plată a unor lucrări neexecutate sau a unor lucrări supradimensionate prin înscriverea unei cantități mai mari decât cele real executate, rezultate din măsurători. Sume semnificative ale acestei categorii de abateri au fost constatate la: U.A.T.O. *Vașcău* - *941 mii lei*, U.A.T.C. *Măgești* - *367 mii lei*, U.A.T.C. *Uileacu de Beiuș* - *279 mii lei*, A.I.O. - *187 mii lei*, U.A.T.C. *Toboliu* - *73 mii lei*, U.A.T.J. *Bihor* - *184 mii lei*, U.A.T.M. *Oradea* – *177 mii lei*, etc;

► acordarea nelegală a compensașilor în bani pentru activitatea de voluntariat în serviciul de urgență unor persoane incompatibile cu această funcție (U.A.T.C. *Drăgănești* – *51 mii lei*);

► majorarea nejustificată a valorii subvenților acordate către S.C. Administrația Domeniului Public S.A. din bugetul local ca urmare a acceptării unor deconturi justificative întocmite eronat și cu nerespectarea prevederilor legale privind regimul fiscal al taxei pe valoare adăugată aplicabil subvenților (U.A.T.M. *Oradea* – *442 mii lei*);

► efectuarea de plăți nejustificate reprezentând contravaloreaza accizelor cuprinse în facturile emise pentru consumul de gaze naturale utilizate drept combustibil pentru încălzire (U.A.T.O. *Ștei* – *15 mii lei*, U.A.T.C. *Avram Iancu* – *2mii lei*);

► efectuarea de plăți nelegale constând în achiziționarea de „cupoane valorice tipizate,, acordate personalului în baza contractului colectiv de muncă (U.A.T.C. *Husasău de Tinca* - *48 mii lei*);

- *Nerespectarea prevederilor legale referitoare la achizițiile publice, în special în ceea ce privește administrarea contractelor de achiziție publică, respectiv:*

- abateri referitoare la planificarea achizițiilor publice inițierea, lansarea și derularea procedurii de achiziție publică a obiectivelor de investiții (U.A.T.M. Oradea, U.A.T.C. Uileacu de Beiuș);
- neurmărirea respectării clauzelor înscrise în contractele de lucrări cu referire la constituirea și înregistrarea garanțiilor de bună execuție (U.A.T.C. Pomezeu - 343 mii lei, U.A.T.C. Uileacu de Beiuș - 101 mii lei, U.A.T.C. Vadu Crișului – 24 mii lei).

Urmare procedurilor și testelor efectuate au fost identificate următoarele *cauze generatoare ale abaterilor cu impact asupra cheltuielilor bugetare*:

- modul deficitar în care s-a tratat, atât la nivelul autorităților executive cât și la cel al autorităților deliberative, însusirea și aplicarea corespunzătoare a cadrului legislativ privind atribuirea contractelor de achiziție și/sau a celor de concesionare;
- desfășurarea necorespunzătoare a activității de achiziții publice fără respectarea strictă a prevederilor legale, în majoritatea cazurilor, entitățile verificate nu au instituit proceduri proprii privind inițierea, derularea și monitorizarea proceselor de achiziții publice, care să conțină atribuții și responsabilități concrete pentru personalul implicat în aceste activități, cu accent pe respectarea legalității și a principiilor de transparență, liberă concurență, tratament egal și eficiență a fondurilor publice;
- evaluarea cu superficialitate a ofertelor la momentul atribuirii contractelor de lucrări și insuficienta implicare a membrilor comisiei de evaluare în verificarea caietului de sarcini și a ofertelor participanților la procedura de achiziție publică;
- lipsa de pregătire a personalului care asigură monitorizarea achizițiilor publice și urmărirea contractelor, inclusiv urmărirea contractelor de prestări servicii încheiate cu dirigenții de șantier;
- modul defectuos de urmărire a realității și legalității datelor înscrise în situațiile de lucrări prezentate de către executanți;
- verificarea superficială a situațiilor de plată în ce privește corespondența dintre cantitățile confirmate în caietele de măsurători și cantitățile din devizele contractate precum și neurmărirea înscriserii și acceptării la plată prin situații de lucrări doar a elementelor de deviz ce se regăsesc în execuție;
- neurmărirea modului de respectare a clauzelor înscrise în contractele încheiate pentru efectuarea serviciilor de dirigenție de șantier care au fost externalizate;
- exercitarea unei activități necorespunzătoare de către managementul entității, în sensul că nu au fost luate măsurile necesare pentru elaborarea și/sau dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități;
- aprobarea de către Consiliile locale ale unităților administrativ-teritoriale a unor drepturi/sporuri salariale care exced prevederile legale aplicabile în domeniul salarizării personalului din administrația publică locală.

6. Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă

Urmare acțiunilor de control/audit desfășurate nu au fost constataate nereguli cu privire la constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă.

B. Informații privind erorile/abaterile de la legalitate și regularitate rezultate din acțiunile de control desfășurate la R.A. de interes local și S.C. cu capital integral sau majoritar al U.A.T.-urilor

În baza atribuțiilor și competențelor prevăzute de lege, Camera de Conturi Bihor a efectuat verificări la agenții economici de interes local, urmărindu-se exactitatea și realitatea

datelor reflectate în situațiile financiare, îndeplinirea obligațiilor bugetare, administrarea contractelor de achiziție publică, gestionarea patrimoniului public și privat.

În conformitate cu Programul de control/audit pe anul 2014, Camera de Conturi Bihor a efectuat în perioada supusă evaluării acțiunea de control a situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului/unității administrativ-teritoriale pe anul 2014 la S.C. Oradea Transport Local S.A., S.C Compania Reosal S.A. Borș, S.C. Apă Canal S.A. Borș, S.C. Rienisal S.R.L., S.C. Salubri S.A. Aleșd, S.C. Solceta S.A. Ștei, și S.C. Pază și Protecție Bihor S.R.L.

Urmare verificării obiectivelor de control au fost semnalate abateri de la prevederile legale, precum și de la principiile de eficiență, eficacitate și economicitate în administrarea fondurilor publice, concretizate în:

- ➔ venituri suplimentare (inclusiv accesori de întârziere aferente) – **1.094 mii lei**;
- ➔ prejudicii (inclusiv daune interese aferente) – **947 mii lei**;
- ➔ abateri financiar-contabile care nu au generat prejudicii sau venituri suplimentare – **5.249 mii lei**.

În urma controlului efectuat s-au constatat abateri financiar-contabile și plăti nelegale la următoarele obiective:

1. Exacitatea și realitatea datelor referitoare la situația financiară

Constatările identificate se referă în general la **neorganizarea și neconducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale**, fapt ce a condus la nereflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțurile contabile, din care exemplificăm:

- neînregistrarea în evidență contabilă a quantumului garanților stabilite în contractele de închiriere spații publicitare încheiate (S.C. Oradea Transport Local S.A. - **204 mii lei**);
- facturarea eronată a unor diferențe ce reprezintă acoperirea de cheltuieli curente în gestionarea serviciului de salubritate, acoperire prevăzută în clauzele contractuale ale contractului de delegare a gestiunii serviciului de salubritate (S.C. Compania Reosal S.A. Borș - **45 mii lei**);
- neevidențierea în contul activelor fixe a valorii totale a obiectivelor de investiții finalizate, recepționate, date în folosință (S.C. Oradea Transport Local S.A. - **51 mii lei**);
- menținerea nejustificată în soldul contului 411 „Clienti” a unor debite restante la 31.12.2013 ale unor agenți economici care au fost rădiați de la Oficiul Registrului Comerțului în cursul anului 2013 precum și a unora care la data de 31.12.2012 erau în procedură de insolvență (S.C. Compania Reosal S.A. Borș - **146 mii lei**);
- neevidențierea în contul activelor fixe a valorii totale a obiectivelor de investiții finalizate, recepționate (S.C. Oradea Transport Local S.A. - **51 mii lei**);
- nerrespectarea prevederilor legale referitoare la prelevarea din profiturile nete obținute a rezervelor reprezentând facilități fiscale, ca sursă proprie de finanțare (S.C. Eurobussines Parc Oradea S.A. - **387 mii lei**);
- efectuarea inventarierii patrimoniale cu nerrespectarea în totalitate a prevederilor legale (S.C. Compania Reosal S.A. Borș, S.C. Pază și Protecție Bihor S.R.L. și S.C. Apă Canal S.A. Borș).

2. Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern inclusiv auditului la enunțul de audiere

Controlul intern este conceput pentru a furniza o asigurare rezonabilă cu privire la atingerea obiectivelor generale ale entității.

Realizarea controlului intern/controlului managerial se face la toate nivelurile ierarhice din cadrul entității, potrivit competențelor și atribuțiilor de serviciu ale fiecărui angajat, responsabilitatea instituției acestuia revenind conducețorului unității, în spate, primarilor, la nivelul autorităților administrativ-teritoriale.

În cadrul acțiunile de control desfășurate, la societățile comerciale cu capital integral sau majoritar al U.A.T.- urilor, Camera de Conturi Bihor a procedat la evaluarea sistemului de control intern existent la nivelul entității, atât sub aspectul proiectării acestuia conform prevederilor legale cât și sub aspectul funcționării, al eficienței și încrederii acestuia, dacă este

capabil să preîntâmpine și să corecteze utilizarea nelegală și nerespectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice, gestionarea necorespunzătoare a patrimoniului public și privat al statului/unităților administrativ-teritoriale.

În acest context, evaluările au relevat o serie de abateri de la actele normative în vigoare privind organizarea și exercitarea controlului intern și a auditului public intern, cum ar fi:

- neorganizarea auditului intern în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificări și completări ulterioare (S.C. Oradea Transport Local S.A., S.C. Eurobussines Parc Oradea S.A.);
- neorganizarea controlului intern/managerial în conformitate cu dispozițiile O.M.F.P. nr. 946/2005, respectiv neîntocmirea Raportului anual asupra sistemului de control intern/managerial și nestabilirea procedurilor formalizate pentru toate activitățile/obiectivelor SMART pe fiecare compartiment, direcție, serviciu, birou din organograma entității (S.C. Salubri S.A., S.C. Solceta S.A., S.C. Pază și Protecție S.R.L., S.C. Eurobussines Parc Oradea S.A.);
- neefectuarea auditului statutar a situațiilor financiare anuale întocmite de persoanele juridice de interes public, astfel cum sunt definite în conformitate cu prevederile legale în vigoare (S.C. Apă Canal S.A. Borș).

3. Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare în quantum și la termenele stabilate de lege

Verificările efectuate pentru evaluarea modulu de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în quantumul și la termenele stabilate de lege reflectată în situațiile financiare verificate au scos în evidență următoarele categorii de abateri:

- neevidențierea, neurmărirea și neîncasarea în totalitate a veniturilor proprii din prestări servicii de transport contractate cu Administrația Imobiliară Oradea și cu U.A.T.M Oradea (S.C. Oradea Transport Local S.A. - 91 mii lei);
 - necalcularea, nefacturarea și neînregistrarea penalităților contractuale datorate de beneficiarii serviciului atât în cazul creațelor neîncasate până la data de 31.12.2013 cât și a celor încasate în cursul anului 2013 în afara termenului legal de plată (S.C Apă Canal S.A Borș - 14 mii lei, S.C Rienisal S.R.L. – 7 mii lei);
 - nestabilirea și neplata în quantum legal, a impozitului pe clădiri aferent imobilelor proprietatea societății (S.C. Salubri S.A. Aleșd - 28 mii lei);
 - nedeclararea, nestabilirea și neplata taxei pe clădiri aferente imobilelor din domeniul public al U.A.T. aflate în administrarea societății (S.C. Oradea Transport Local S.A. – 69 mii lei, S.C. Salubri S.A. Aleșd - 14 mii lei, S.C. Eurobussines Parc Oradea S.A. – 26 mii lei);
 - nedeclararea, nestabilirea și neplata taxei pe teren aferentă terenurilor din domeniul public al U.A.T.O. Aleșd aflate în administrarea societăților (S.C. Salubri S.A. Aleșd - 15 mii lei);
 - nedeclararea, nestabilirea, neevidențierea și neplata impozitului pe terenul proprietatea societății (S.C. Eurobussines Parc Oradea S.A. – 195 mii lei);
 - neurmarirea încasării quantumului real al redevanței cuvenite societății, urmare vânzării terenului (S.C. Eurobussines Parc Oradea S.A. – 71 mii lei);
 - neurmărirea contraprestației stabilite prin contract de concesiune (S.C. Eurobussines Parc Oradea S.A. – 75 mii lei).

4. Calitatea gestiunii economico-financiare

Verificările efectuate pentru evaluarea calității gestiunii economico-financiare reflectată în situațiile financiare verificate au scos în evidență următoarele categorii de abateri:

- nerespectarea prevederilor legale privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și a reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului - gestionarea și evidențierea bunurilor din patrimoniului public al U.A.T.M. Oradea aflate în administrarea operatorului economic S.C. Oradea Transport Local S.A. - 1.543 mii lei;

- efectuarea de plăți nelegale pentru achiziția de autoturisme, achiziții interzise de Guvernul României prin politicile bugetare adoptate (O.U.G. nr. 34/2009, O.U.G. nr. 55/2010, O.U.G. nr. 44/2011 (S.C. Oradea Transport Local S.A. - 1.103 mii lei);
- efectuarea de plăți nelegale, în baza unui contract de prestări servicii încheiat cu un prestatore fictiv (S.C. Solceta S.A. Ștei - 95 mii lei).

C. Informatii privind actiunile de audit al performantei desfasurate la nivelul autoritatilor administratiei publice locale

Conform Programului de control/audit pe anul 2014 în perioada supusă evaluării Camera de Conturi Bihor a desfășurat o acțiune de audit al performanței, privind „evaluarea eficienței și eficacității utilizării resurselor alocate pentru îmbunătățirea rețelelor de străzi, precum și economicitatea fondurilor alocate pe perioada 2011 - 2013”, la Unitatea Administrativ-Teritorială Municipiul Oradea.

În urma acțiunii de audit al performanței s-a constatat efectuarea unor plăți nelegale în sumă de 229 mii lei, ca urmare a nerespectării clauzelor contractuale privind prețurile practice și actualizarea acestora, a cantităților, articolelor din ofertele declarate câștigatoare, anexe la contractele încheiate.

D. Informații legate de cazurile de aplicare a amenzilor contravenționale, de sesizare a organelor de urmărire penală

Potrivit prevederilor art.33 alin (4) din Legea nr. 94/1992, republicată, în situațiile în care în rapoartele de audit se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale sunt sesizate organele în drept pentru asigurare valorificării constatărilor.

În perioada analizată, în conformitate cu prevederile pct.163 din RODAS a fost constatat un caz de sesizare a organelor de urmărire penală pentru efectuarea de cheltuieli nelegale/interzise prin actele normative în vigoare, respectiv efectuarea de plăți nelegale pentru achiziția de autoturisme, achiziție interzisă de Guvernul României prin politicile bugetare adoptate (O.U.G. nr. 34/2009, O.U.G. nr. 55/2010, O.U.G. nr. 44/2011 la S.C. Oradea Transport Local S.A.) .

E. Consideratii cu privire la punctul de vedere al entitatilor verificate in ceea ce privesc abaterile si deficiențele consemnate in actele de control /audit

Abaterile și deficiențele consenate în actele de control/audit încheiate în cursul anului 2014 au fost considerate pertinente fiind însoșite de către entitățile verificate cu excepția situațiilor în care au fost formulate obiecții sau contestații la deciziile emise, de regulă în cazul prejudiciilor reprezentând drepturi de natură salarială. Mai mult, în timpul desfășurării acțiunilor de control/audit entitățile au luat măsuri pentru remedierea abaterilor constatate și recuperarea prejudiciilor stabilite. De asemenea s-au identificat situații în care abaterile finanțiar-contabile constatate în anii anteriori nu au mai fost repetate, entitățile au pus în practică recomandările Camerei de Conturi Bihor eliminând astfel riscului reapariției acestora.

IV. Concluzii și recomandări

În cadrul procesului de reformă a administrației publice locale din România, soluționarea problemelor legate de finanțele publice locale, creșterea autonomiei financiare și asigurarea resurselor necesare îndeplinirii responsabilităților administrațiilor locale, au o importanță deosebită. Caracterul extrem de complex al obiectivelor procesului de reformă în domeniul generează sarcini specifice cu mare impact în opțiunile politice și organizatorice. De aceea, stabilirea clară, judicioasă a obiectivelor perfecționării finanțelor publice locale în vederea susținerii autonomiei locale este absolut necesară.

Un obiectiv important al politicii de dezvoltare economico-socială, atât la nivel micro, cât și macroeconomic, este formarea unor administrații locale performante și competitive, capabile să funcționeze coerent și eficient pentru îndeplinirea competențelor și responsabilităților lor.

În strategia de dezvoltare economică durabilă, adecvată cerințelor și standardelor Uniunii Europene, descentralizarea și componenta sa majoră, descentralizarea financiară, trebuie să urmărească crearea unei autonomii reale, care să asigure resursele financiare necesare în proporție corespunzătoare cu responsabilitățile și competențele conferite de lege administrațiilor locale. Actele normative în vigoare, fac acest lucru, sporind autonomia locală atât în ceea ce privește modul de stabilire, constatare, urmărire și încasare a veniturilor locale, cât și a modului de planificare a cheltuielilor bugetare, conferind responsabilități suplimentare, atât în colectarea, cât și în gestionarea resurselor locale, stabilind direcții clare de acțiune, direcții aproape unanim acceptate la nivel politic și mai ales la nivelul administrației locale.

Satisfacerea unor necesități ale comunităților locale este strâns legată de modul cum autoritățile publice alocă fondurile în această direcție, dar și de preocuparea acestora pentru cheltuirea banilor în condiții de eficiență, economicitate și eficacitate.

Controalele derulate de Camera de Conturi Bihor în anul 2014 au reținut numeroase cazuri în care fondurile publice au fost atribuite în condiții netransparente, fără o implicare a autorităților contractante în urmărirea derulării contractelor de achiziții publice, consecința fiind prejudicierea bugetelor locale.

Deși un control intern performant are menirea să asigure prevenirea, detectarea și corectarea erorilor determinate de gestionarea necorespunzătoare a patrimoniului, utilizarea nelegală și nerespectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor preocuparea reală a managementului entităților pentru proiectarea, implementarea și funcționarea sistemelor de control intern este redusă, fiind privită mai mult ca o obligație legislativă, decât ca o necesitate.

Concluzia principală care se desprinde în urma neregulilor constatate cu ocazia misiunilor de audit/control derulate în anul 2014 de către Camera de Conturi Bihor este că situațiile financiare încheiate la 31.12.2013, prezentate de unitățile administrativ – teritoriale, nu au fost întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiar aplicabil în România, nu au oferit o imagine fidelă a poziției și performanței financiare ale unităților administrativ-teritoriale și nu au respectat principiile legalității și regularității.

Se poate afirma cu certitudine că, abaterile constatate –în funcție de context și circumstanță- care au generat prejudicii patrimoniale, venituri suplimentare sau au putut fi evidențiate doar ca o eroare/abatere financiar-contabilă fără impact financiar asupra cheltuielilor sau veniturilor bugetare, au fost o consecință și a neimplementării standardelor de control intern/managerial.

O analiză pertinentă a abaterilor de la legalitate și regularitate –constatate în urma acțiunilor de control/audit desfășurate– indică necesitatea aplicării întocmai a reglementărilor legale, ce definesc obiectivele și atribuțiile legale ale autoritățile executive locale și ale aparatului de specialitate din subordinea acestora, în domeniile executării bugetelor locale, organizării și conducerii contabilității operațiunilor patrimoniale și al gestionării patrimoniului de interes public și privat al unităților administrativ-teritoriale. În țara noastră susținerea autonomiei locale prin mijloace economice și financiare este motivată cel puțin de următoarele argumente:

- în prezent, deși administrațiile locale au potențial, acesta nu este integral valorificat, gradul de autofinanțare fiind relativ scăzut, caracteristica generală a managementului autorităților locale constituind-o nivelul redus al performanței;

- experiența celorlalte țări ale comunității europene a demonstrat că descentralizarea și reformele finanțelor publice au dat rezultate în planul dezvoltării economico-sociale locale.

Esența reformei administrative, a descentralizării și a perfecționării sistemelor de finanțe publice locale trebuie să fie eficiență, fiind imperios necesar să se asigure un cadru favorabil creșterii performanțelor administrațiilor locale.

Aplicarea unei strategii coerente, adecvată condițiilor de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale din țara noastră ar putea asigura succesul transferurilor structurale. Până în prezent, multitudinea de schimbări de direcție, lipsa de continuitate și realizarea unor obiective fundamentale, nu au putut crea un suport solid pentru descentralizarea administrativă, și implicit financiară.

O altă concluzie care se desprinde este aceea că aplicarea unor indicatori de performanță ar fi un instrument indispensabil de management într-o administrație publică modernă. Societatea civilă solicită mai multă calitate în prestarea serviciilor publice și o mai eficientă gestionare a resurselor publice. Pentru aceasta este necesar să se măsoare performanța.

Cuantificarea performanței în sine nu poate obliga pe nimeni, însă acest instrument important de management la îndemâna instituțiilor publice îl poate convinge, în cele din urmă determina la performanță, acest lucru depinzând de credibilitatea pe care o au toți cei implicați în acest proces. Principiile care ghidează procesul și regulile trebuie să fie prezentate, discutate și agreate de către toți participanții în viața urbei în care își desfășoară activitatea instituția publică.

Principalele concluzii rezultate în urma acțiunilor efectuate se referă la:

- ❖ situațiile financiare întocmite la 31.12.2013 nu reflectă cu fidelitate patrimoniul unităților administrativ-teritoriale;
- ❖ veniturile unităților administrativ-teritoriale nu au fost stabilite, evidențiate și urmările în vederea încasării, cu respectarea întocmai a prevederile legale, manifestându-se încă, într-un spectru larg, posibilitățile de eludare de la plata obligațiilor fiscale;
- ❖ inventarierea elementelor de activ și pasiv, precum și reevaluarea mijloacelor fixe nu sunt încă elemente de bună practică în asigurarea integrității patrimoniului, din abaterile prezentate de către auditori rezultând caracterul formal al acestor operațiuni;
- ❖ sistemul de control/audit intern nu este organizat corespunzător și nu funcționează cu eficiență în unitățile administrativ-teritoriale, neîndeplinindu-și rolul de prevenire, administrare a patrimoniului în condiții de eficiență, eficacitate, economicitate, detectare a fraudei și eliminarea risipei;
- ❖ administrarea necorespunzătoare a patrimoniului public, producerea de prejudicii ca urmare a gestionării defectuoase a resurselor publice;
- ❖ principiile și practicile managementului entităților auditate nu au asigurat în toate cazurile minimizarea costului resurselor alocate activităților desfășurate.

Acțiunile de control și misiunile de audit desfășurate au scos în evidență, pe ansamblu, o insuficientă preocupare din partea conducerii entităților publice pentru asigurarea acurateței datelor din situațiile financiare și pentru un management finanțier orientat spre o bună gestiune economico-financiară. Multe dintre abaterile constatare sunt rezultatul unui management defectuos asupra fondurilor publice, dar și al necunoașterii sau al cunoașterii insuficiente – de către persoanele cu răspundere din cadrul entităților verificate – a procedurilor legale privind formarea, administrarea, angajarea și utilizarea resurselor publice.

În acest sens, s-a reliefat existența unor disfuncționalități majore în organizarea și exercitarea controlului intern și auditului intern la nivelul entităților verificate. În majoritatea cazurilor, această activitate nu funcționează la un nivel care să asigure gestionarea în condiții de legalitate și eficiență a banului public și a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale.

În contextul neregulilor și deficiențelor constatate care au avut un impact negativ asupra planificării și execuției bugetului local, precum și asupra gestionării patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, considerăm ca fiind oportună formularea următoarelor recomandări către ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale:

➤ elaborarea de proceduri operaționale și asigurarea implementării și funcționării acestora privind fundamentarea bugetelor cu asigurarea evaluării și inventarierii materiei impozabile și a bazei de impozitare, evaluarea serviciilor prestate și a veniturilor obținute din acestea în concordanță cu atribuțiile ce revin autorităților administrației publice locale, cu prioritățile stabilită de acestea, în vederea funcționării lor și în interesul colectivităților locale respective precum și intensificarea măsurilor de executare silită;

➤ fundamentarea și dimensionarea reală a veniturilor bugetului local având la bază constatarea, controlul riguros și evaluarea corectă a materiei impozabile, identificarea tuturor surselor de venituri locale impozabile și evaluarea corectă a veniturilor proprii, pe baza

inventarierii materiei impozabile și a nivelului taxelor și impozitelor locale, precum și monitorizarea constantă a încasării veniturilor;

➤ examinarea periodică, prin organul deliberativ, gradul de colectare a veniturilor bugetare planificate, pe baza raportului întocmit de ordonatorul principal de credite și să stabilească măsurile ce se impun pentru urmărirea și încasarea creațelor fiscale la termenele prevăzute de lege;

➤ desfășurarea de operațiuni de control privind declararea și stabilirea bunurilor impozabile și a valorii acestora, în scopul evitării prescrierii dreptului de a cere executarea silită a impozitelor și taxelor locale, asigurarea unui control riguros al cheltuirii banului public și crearea condițiilor pentru utilizarea fondurilor publice în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate;

➤ întocmirea situațiilor financiare în conformitate cu prevederile legale, cu respectarea structurii și conținutului prevăzute de reglementările emise de Ministerul Finanțelor Publice. Reflectarea în contabilitate a operațiunilor economico-financiare efectuate de entități, în funcție de conținutul economic al acestora și cu respectarea reglementărilor contabile aplicabile;

➤ perfecționarea proiectării, implementării și asigurarea funcționării sistemului de control intern care să asigure minimizarea riscului de control, în special în ceea ce privește execuția cheltuielilor bugetare;

➤ elaborarea, aprobarea, aplicarea și perfecționarea structurilor organizatorice, reglementărilor metodologice, procedurilor și criteriilor de evaluare, pentru a satisface cerințele generale și specifice de control intern, în special sub forma metodelor de lucru și a procedurilor scrise pentru toate activitățile desfășurate în cadrul unităților administrativ-teritoriale;

➤ evaluarea sistematică și menținerea la un nivel acceptabil a riscurilor asociate îndeplinirii obiectivelor entităților;

➤ întărirea capacitatei structurilor de control finanțiar preventiv propriu și de audit public intern din cadrul instituțiilor publice de a preveni, detecta și înlătura abaterile de la legalitate și regularitate;

➤ fundamentarea corectă a cheltuielilor bugetare prin elaborarea de politici publice coerente în fiecare domeniu, ținându-se seama de necesitățile stricte și prioritățile acute ale funcționării normale a autorităților publice locale și de nevoile de finanțare a obiectivelor de dezvoltare în plan local, prin previzionarea impactului bugetar generabil, cât și prin asigurarea unei monitorizări constante a efectuării plăților pe parcursul execuției bugetare;

➤ respectarea întocmai a prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice în privința: planificării achizițiilor publice, inițierii și lansării procedurilor legale de achiziție, derulării și finalizării procedurilor de achiziție publică și administrării contractelor de achiziție publică, obținerii celei mai bune valori în angajarea fondurilor publice, întotdeauna considerate ca fiind insuficiente în raport cu necesitățile;

➤ dimensionarea, în condițiile legii pe baza bunei practici și a standardelor de costuri, a cheltuielilor ce urmează a fi efectuate din fonduri publice, în scopul asigurării economicității, eficienței și eficacității acestora, maximizarea efectelor obținute din cheltuirea fondurilor publice, în condițiile minimizării efortului finanțier;

➤ instituirea, cu respectarea prevederilor legale, de proceduri proprii privind inițierea, derularea și monitorizarea proceselor de achiziții publice, care să conțină atribuții și responsabilități concrete pentru personalul implicat în aceste activități, cu accent pe respectarea legalității și a principiilor de transparență, liberă concurență, tratament egal și eficiență a fondurilor publice;

➤ asigurarea unui control riguros al cheltuirii banului public și crearea condițiilor pentru utilizarea fondurilor publice în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate;

➤ organizarea și urmărirea efectuării inventarierii de ansamblu a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și evaluarea lui corectă;

➤ luarea măsurilor pentru intrarea în legalitate privind gestionarea mijloacelor materiale și bănești, asigurarea integrității patrimoniului (identificarea, valorificarea și scoaterea din funcțiune a activelor fixe corporale și necorporale, recepționarea și gestionarea stocurilor, verificarea operațiunilor de casă, gestionarea formularelor cu caracter special);

➤ administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale în condiții de eficiență, eficacitate și economicitate care să conducă la satisfacerea într-un grad cât mai înalt a nevoilor colectivităților locale.

Prin urmare, pe termen scurt și mediu se recomandă și găsirea de soluții pentru sporirea resurselor administrațiilor locale, în vederea creșterii autonomiei locale, prin crearea unor mecanisme economice și financiare adecvate, flexibile, moderne, care să încurajeze performanța. Pe termen lung, obiectivul strategic ar trebui să-l constituie dezvoltarea economico-socială durabilă a colectivităților locale, care să asigure administrațiilor locale resurse comparabile cu responsabilitățile acestora.

Sușinerea autonomiei locale prin mijloace economice și financiare este motivată cel puțin de următoarele argumente:

- în prezent, deși administrațiile locale au potențial, acesta nu este integral valorificat, gradul de autofinanțare fiind relativ scăzut, caracteristica generală a managementului autorităților locale constituind-o nivelul redus al performanței;

- experiența țărilor comunității europene, precum și a altor țări aflate în procesul tranzitiei spre economia de piață, a demonstrat că descentralizarea și reformele finanțelor publice au dat rezultate în planul dezvoltării economico-sociale locale. Esența reformei administrative, a descentralizării și a perfectionării sistemelor de finanțe publice trebuie să fie eficiența, fiind imperios necesar să se asigure un cadru favorabil creșterii performanțelor administrațiilor locale.

Recomandăm ordonatorilor principali și consiliilor locale ca în urma analizei rapoartelor de audit și a proceselor-verbale întocmite cu ocazia misiunilor de audit finanțiar să identifice cauzele care au condus la săvârșirea neregulilor, la crearea prejudiciilor sau la ineficiența alocării unor fonduri, să adopte hotărâri care să înlăture posibilitatea producerii de pagube și să asigure utilizarea resurselor locale în condiții de maximă economicitate, eficiență și eficacitate.

Rezultatele acțiunilor de control/audit desfășurate la fiecare entitate controlată/auditată sunt prezentate în fișele sintetice anexe la prezentul raport.